

Міністерство освіти і науки України
Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
Навчально-науковий інститут фінансів, економіки, управління та права
Кафедра фінансів, банківського бізнесу та оподаткування

Магістерська робота

на тему «Управління фінансовою безпекою підприємства»

Виконав: студент 6-го курсу, групи 601-УФБ

Спеціальності

072 «Фінанси, банківська справа, страхування та
фондовий ринок»

за освітньо-професійною програмою «Фінанси,
банківська справа та страхування»

другого (магістерського) рівня вищої освіти

Янішевський І. Е.

Керівник: д.е.н., проф. Онищенко В.О.

Рецензент: к.е.н., доцент кафедри
економіки, підприємництва та маркетингу

Міняйленко І.В.

Засвідчую, що в цій роботі немає запозичень із
праць інших авторів без відповідних посилань

Янішевський І. Е.

Підтверджую достовірність даних, використаних
у роботі

Янішевський І. Е.

Полтава, 2026 року

АНОТАЦІЯ

Янішевський І.Е. Управління фінансовою безпекою підприємства. Рукопис. Магістерська робота на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» за освітньо-професійною програмою «Управління фінансово-економічною безпекою», Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», Полтава, 2026.

Робота містить 74 сторінок, 20 таблиць, 15 рисунків, список літератури з 69 джерел та 10 додатки.

Ключові слова: фінансова безпека, підприємство, управління ризиками, фінансова стійкість, ефективність управління.

Тема магістерської роботи є досить актуальною, оскільки в умовах економічної турбулентності та воєнних ризиків, загрози для фінансової безпеки набувають мультиплікативного ефекту, коли один ризик посилює вплив іншого. Зокрема, воєнний ризик посилює економічний ризик (зростання вартості логістики, порушення стабільності виробництва), а низька рентабельність посилює внутрішні ризики (нестача ресурсів для модернізації). Таким чином, управління фінансовою безпекою має бути орієнтоване на мінімізацію системних воєнно-економічних ризиків шляхом формування стійкої системи фінансового моніторингу, диверсифікації та створення резервів ліквідності.

Мета роботи полягає в теоретико-методичному обґрунтуванні та розробці практичних шляхів і механізмів підвищення рівня фінансової безпеки ТОВ «Везерфорд Україна» в умовах економічної нестабільності.

Об'єктом дослідження є фінансова безпека ТОВ «Везерфорд Україна». Аналіз проведено на прикладі ТОВ «Везерфорд Україна», одного з провідних підприємств України, який демонструє високий рівень адаптивності до змін зовнішнього середовища.

Предметом дослідження є сукупність теоретичних, методичних і практичних аспектів управління фінансовою безпекою підприємства, зокрема механізми, інструменти та заходи, спрямовані на забезпечення його фінансової стійкості, ефективності діяльності та захисту від ризиків у сучасних умовах.

У теоретичній частині роботи досліджено економічну сутність та місце фінансової безпеки в системі економічної стійкості підприємства; вивчено теоретичні моделі та методичний інструментарій оцінки рівня фінансової безпеки; розглянуто принципи формування антикризової фінансової стратегії підприємства.

У розрахунково-аналітичній частині роботи надано загальну фінансово-господарську характеристику підприємства; проведено діагностику фінансової безпеки підприємства за ключовими індикаторами; оцінено рівень фінансової безпеки ТОВ «Везерфорд Україна»; обґрунтовано необхідність підвищення рівня фінансової безпеки підприємства; удосконалено систему управління фінансовими ризиками та впровадити цифрові фінансові процеси як інструмент підвищення фінансової безпеки підприємства; оцінено ефективність запропонованих заходів та їх вплив на рівень фінансової безпеки ТОВ «Везерфорд Україна».

Інформаційне забезпечення дослідження включає закони, нормативні акти, інформаційні матеріали, що стосуються теми вивчення, а також фінансова звітність за 2022-2024 роки ТОВ «Везерфорд Україна».

SUMMARY

Yanischevskiy I.E. Management of an enterprise's financial security. Master's work on obtaining a second (master's) level of higher education from the specialty 072 "Finance, Banking, Insurance and Stock Market" in the educational and professional program "Management of Financial and Economic Security", National University Yuri Kondratyuk Poltava Polytechnica, Poltava, 2026.

The work comprises 74 pages, 20 tables, 15 figures, a list of references with 69 sources, and 10 appendices.

Keywords: financial security, enterprise, risk management, financial stability, management efficiency.

The topic of the master's thesis is quite relevant, because in the conditions of economic turbulence and war risks, threats to financial security acquire a multiplier effect, when one risk increases the impact of another. In particular, war risk increases economic risk (rising logistics costs, disruption of production stability), and low profitability increases internal risks (lack of resources for modernization). Thus, financial security management should be focused on minimizing systemic military-economic risks through the formation of a sustainable system of financial monitoring, diversification, and the creation of liquidity reserves.

The purpose of the work is to theoretically substantiate and develop practical ways and mechanisms to increase the level of financial security of Weatherford Ukraine LLC in conditions of economic instability.

The object of the study is the financial security of Weatherford Ukraine LLC. The analysis is carried out on the example of Weatherford Ukraine LLC, one of the leading enterprises in Ukraine, which demonstrates a high level of adaptability to changes in the external environment.

The subject of the study is a set of theoretical, methodological and practical aspects of managing the financial security of an enterprise, in particular

mechanisms, tools and measures aimed at ensuring its financial stability, efficiency of activities and protection from risks in modern conditions.

In the theoretical part of the work, the economic essence and place of financial security in the system of economic stability of the enterprise are investigated; theoretical models and methodological tools for assessing the level of financial security have been studied; The principles of formation of the anti-crisis financial strategy of the enterprise are considered.

In the calculation and analytical part of the work, the general financial and economic characteristics of the enterprise are provided; diagnostics of the financial security of the enterprise was carried out according to key indicators; the level of financial security of Weatherford Ukraine LLC was assessed; the need to increase the level of financial security of the enterprise is substantiated; the financial risk management system was improved and digital financial processes were introduced as a tool to increase the financial security of the enterprise; evaluated the effectiveness of the proposed measures and their impact on the level of financial security of Weatherford Ukraine LLC.

The information support of the study includes laws, regulations, information materials related to the topic of study, as well as financial statements for 2022-2024 of Weatherford Ukraine LLC.

ЗМІСТ

ВСТУП	5
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА.....	7
1.1. Економічна сутність та місце фінансової безпеки в системі економічної стійкості підприємства	7
1.2. Теоретичні моделі та методичний інструментарій оцінки рівня фінансової безпеки.....	11
1.3. Принципи формування антикризової фінансової стратегії підприємства.....	16
Висновки до розділу 1.....	20
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ РІВНЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ТОВ «ВЕЗЕРФОРД УКРАЇНА».....	21
2.1. Загальна фінансово-господарська характеристика підприємства	21
2.2. Діагностика фінансової безпеки підприємства за ключовими індикаторами.....	29
2.3. Оцінювання рівня фінансової безпеки ТОВ «Везерфорд Україна».....	39
Висновки до розділу 2.....	43
РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ТА МЕХАНІЗМИ ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ТОВ «ВЕЗЕРФОРД УКРАЇНА».....	45
3.1. Обґрунтування необхідності підвищення рівня фінансової безпеки підприємства.....	45

				MP 601 УФБ 12212515			
	П. І. Б.	Підпис	Дата	Управління фінансовою безпекою підприємства	Літ.	Арк.	Акрюшів
Розроб.	Янішевський І.Е..				3	74	
Перевір.	Онищенко В.О.						
Н. Контр.	Онищенко В.О.				Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» Кафедра фінансів, банківського бізнесу та оподаткування		
Затверд.	Свистун Л.А.						

3.2. Удосконалення системи управління фінансовими ризиками та впровадження цифровізації фінансових процесів як інструмент підвищення фінансової безпеки підприємства.....	51
3.3. Оцінка ефективності запропонованих заходів та їх вплив на рівень фінансової безпеки ТОВ «Везерфорд Україна».....	56
Висновки до розділу 3.....	59
ВИСНОВКИ	61
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	66
ДОДАТКИ	74

				MP 601 УФБ 12212515			
	П. І. Б.	Підпис	Дата				
Розроб.	Янішевський І.Е.			Управління фінансовою безпекою підприємства	Літ.	Арк.	Акрюшів
Перевір.	Онищенко В.О.					4	74
Н. Контр.	Онищенко В.О.			Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» Кафедра фінансів, банківського бізнесу та оподаткування			
Затверд.	Свистун Л.А.						

ВСТУП

Управління фінансами підприємства в сучасних умовах турбулентності вимагає чіткого розмежування та інтеграції таких фундаментальних категорій, як фінансова стабільність, фінансова стійкість та фінансова безпека. Фінансова безпека підприємства є найбільш широкою, стратегічною категорією. Вона визначається як стан захищеності життєво важливих фінансових інтересів підприємства від впливу зовнішніх та внутрішніх загроз, що дозволяє забезпечити його стабільне функціонування, ефективне використання ресурсів та стійкий розвиток.

В умовах економічної турбулентності та воєнних ризиків, загрози для фінансової безпеки набувають мультиплікативного ефекту, коли один ризик посилює вплив іншого. Зокрема, воєнний ризик посилює економічний ризик (зростання вартості логістики, порушення стабільності виробництва), а низька рентабельність посилює внутрішні ризики (нестача ресурсів для модернізації). Таким чином, управління фінансовою безпекою має бути орієнтоване на мінімізацію системних воєнно-економічних ризиків шляхом формування стійкої системи фінансового моніторингу, диверсифікації та створення резервів ліквідності.

Мета роботи полягає в теоретико-методичному обґрунтуванні та розробці практичних шляхів і механізмів підвищення рівня фінансової безпеки ТОВ «Везерфорд Україна» в умовах економічної нестабільності, зважаючи на те, що фінансова безпека є цільовим станом фінансової системи, що інтегрує фінансову стабільність (як внутрішню передумову) та стійкість (як здатність до відновлення).

Для досягнення мети було визначено такі завдання:

– дослідити економічну сутність та місце фінансової безпеки в системі економічної стійкості підприємства;

- вивчити теоретичні моделі та методичний інструментарій оцінки рівня фінансової безпеки;
- розглянути принципи формування антикризової фінансової стратегії підприємства;
- надати загальну фінансово-господарську характеристику підприємства;
- провести діагностику фінансової безпеки підприємства за ключовими індикаторами;
- оцінити рівень фінансової безпеки ТОВ «Везерфорд Україна»;
- обґрунтувати необхідність підвищення рівня фінансової безпеки підприємства;
- удосконалити систему управління фінансовими ризиками та впровадити цифрові фінансові процеси як інструмент підвищення фінансової безпеки підприємства;
- оцінити ефективність запропонованих заходів та їх вплив на рівень фінансової безпеки ТОВ «Везерфорд Україна».

Об'єктом дослідження є ТОВ «Везерфорд Україна».

Предметом дослідження є теоретичні та практичні шляхи і механізми підвищення рівня фінансової безпеки ТОВ «Везерфорд Україна» в умовах економічної нестабільності.

Методичною основою роботи є індикаторний метод; інтегральне оцінювання (гібридний підхід); факторний аналіз. У роботі використано нормативно-правові акти України, статистичні дані про діяльність ТОВ «Везерфорд Україна», а також результати досліджень у сфері фінансової безпеки.

У процесі дослідження були використані законодавчі й нормативно-правові акти, монографії, наукові публікації з питань управління фінансовою безпекою підприємства, а також фінансова звітність ТОВ «Везерфорд Україна».

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Економічна сутність та місце фінансової безпеки в системі економічної стійкості підприємства

Управління фінансами підприємства в умовах турбулентності вимагає чіткого розмежування трьох фундаментальних категорій: фінансової стабільності, фінансової стійкості та фінансової безпеки. Ці поняття формують ієрархічну систему захищеності фінансових інтересів підприємства. Варто відзначити, що фінансова безпека підприємства це найбільш широка, стратегічна категорія [5].

Аналіз літературних джерел дозволив надати наступне узагальнення визначення науковцями поняття «фінансова безпека». Отже, фінансова безпека – це стан захищеності життєво важливих фінансових інтересів підприємства від впливу зовнішніх та внутрішніх загроз, що дозволяє забезпечити його стабільне функціонування, ефективне використання ресурсів та стійкий розвиток [1-4].

Так, на сьогодні існують наступні ключові концептуальні підходи щодо визначення поняття «фінансова безпека» (табл.1.1).

Таблиця 1.1

Підходи щодо визначення поняття «фінансова безпека» [6,7,10]

Підхід щодо визначення поняття «фінансова безпека»	Сутність
Ресурсний підхід	Безпека визначається достатністю та якістю фінансових ресурсів (капіталу), необхідних для незалежного функціонування. Мета підтримка критичного запасу міцності.
Функціональний підхід	Безпека розглядається як здатність ефективно виконувати всі фінансові функції (платіжна, інвестиційна, розподільча) та оперативно нейтралізувати загрози.
Пороговий підхід	Безпека забезпечена, якщо фактичні значення ключових фінансових індикаторів (ліквідність, автономія, рентабельність) не виходять за межі встановлених порогових (критичних) значень.

Також варто відзначити і той факт, що фінансова стабільність, стійкість і безпека не є синонімами, а виступають у чіткій ієрархії (рис.1.1).

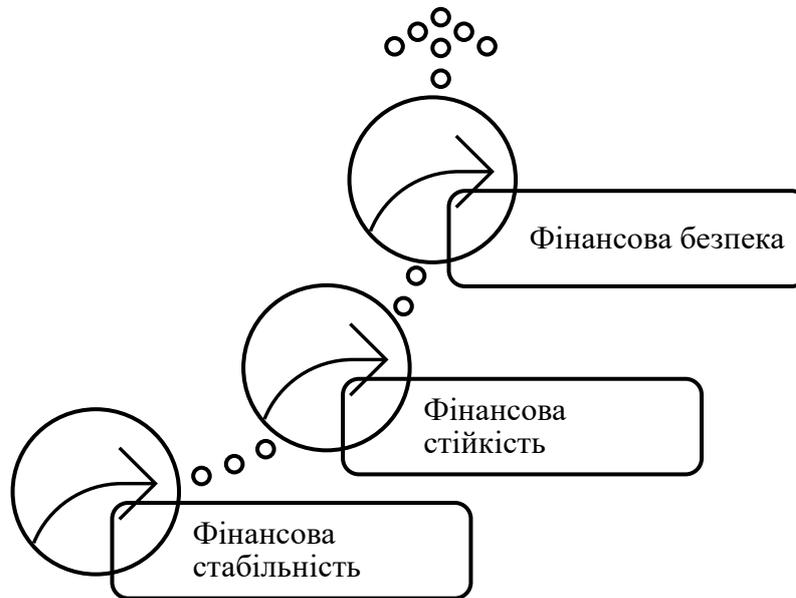

Рис.1.1. Ієрархія категорій фінансова безпека, фінансова стійкість та фінансова стабільність [11]

Більш детальна характеристика цих категорій представлена у таблиці Додатку А.

Отже, фінансова стабільність є основою для всього фінансового здоров'я. Вона фокусується на внутрішній збалансованості фінансової структури підприємства (співвідношення ВК, ПК, ОА, ОЗ). Фінансова стійкість ж є здатністю підприємства досягати довгострокових цілей, фінансуючи свій розвиток. Вона є наслідком якісної стабільності. І на вершині цих понять є фінансова безпека – це цільовий стан фінансової системи підприємства. Вона інтегрує в собі стабільність (як внутрішню передумову) та стійкість (як здатність до відновлення). Таким чином, фінансова стабільність є тактичною основою, стійкість – довгостроковою метою, а фінансова безпека – стратегічним станом захищеності.

Також фінансова безпека характеризується рівнем загроз. В ході аналізу було сформовано наступне розуміння, що загроза фінансовій безпеці – це потенційна або реальна дія чи чинник, який створює небезпеку для фінансових

інтересів підприємства та може призвести до його фінансової нестабільності, збитків або банкрутства [12].

Для ефективного управління фінансовою безпекою необхідно систематизувати загрози за джерелом їхнього виникнення та характером впливу. Зазвичай загрози класифікуються за джерелом виникнення та характером впливу (Додаток Б).

В умовах економічної турбулентності загрози для фінансової безпеки підприємства набувають мультиплікативного ефекту, коли один ризик посилює вплив іншого. Зокрема, воєнний ризик призводить до зростання економічного ризику, що проявляється у підвищенні вартості логістичних операцій, збільшенні витрат на постачання та порушенні стабільності виробничих процесів. Водночас низька рентабельність, як економічна загроза, спричиняє посилення внутрішніх ризиків підприємства, зокрема через нестачу фінансових ресурсів для модернізації обладнання, оновлення технологій та розвитку інновацій [13].

Таким чином, управління фінансовою безпекою підприємства має бути орієнтоване на мінімізацію системних воєнно-економічних ризиків шляхом впровадження ефективних механізмів хеджування, диверсифікації фінансових потоків, створення резервів ліквідності та формування стійкої системи фінансового моніторингу. Це забезпечить стабільність діяльності підприємства та підвищить його здатність протистояти зовнішнім і внутрішнім викликам.

Саме тому варто розглянути структуру та елементи системи управління фінансовою безпекою.

Система управління фінансовою безпекою (СУФБ) підприємства – це сукупність організаційних, методичних та інструментальних засобів, які забезпечують діагностику, захист та відновлення фінансових інтересів підприємства від впливу існуючих та потенційних загроз [14].

Ефективна СУФБ має циклічний характер і складається з трьох ключових структурних елементів: об'єкт, суб'єкт та процес управління (рис.1.1).

Таким чином, система управління фінансовою безпекою (СУФБ) є цілісною, циклічною та динамічною структурою. Вона виходить за межі простого фінансового контролю.

Рис. 1.2. Структура та елементи системи управління фінансовою безпекою підприємства

Для підприємства, СУФБ повинна функціонувати як захисний цикл, де суб'єкт управління (фінансовий директор) використовує механізм управління (інтегральне оцінювання та гнучке бюджетування) для постійної діагностики стану об'єкта (грошових потоків та капіталу). Ключове значення має захисний елемент (хеджування та формування резервів), оскільки він забезпечує здатність підприємства не лише виявляти, але й оперативно нейтралізувати системні воєнно-економічні загрози, що є головною умовою для підтримки його фінансової стійкості.

1.2. Теоретичні моделі та методичний інструментарій оцінки рівня фінансової безпеки

Управління фінансовою безпекою підприємства, особливо в умовах воєнно-економічної турбулентності, вимагає системного підходу, який розглядає фінансову безпеку не як сукупність ізольованих показників, а як цілісний, збалансований стан фінансової системи підприємства.

Системний підхід передбачає, що оцінка фінансової безпеки повинна охоплювати всі функціональні сфери діяльності підприємства (ресурсну, інвестиційну, ліквідну) та ґрунтуватися на принципах:

1. Комплексності. Охоплення всіх сфер фінансової діяльності.
2. Динамічності. Аналіз показників у часі (трендовий аналіз).
3. Взаємозв'язку. Врахування впливу одних показників на інші (наприклад, як висока автономія впливає на інвестиційну привабливість) [15].

На практиці системний підхід реалізується через індикаторний метод, який є первинним рівнем діагностики загроз.

Варто зазначити, що індикаторний метод це базовий інструмент діагностики, що ґрунтується на моніторингу та порівнянні фактичних значень фінансових показників підприємства з їхніми пороговими (нормативними) значеннями.

Аналіз визначення рівня фінансової безпеки за допомогою індикативного методу має проводитися в певній послідовності:

1. Вибір індикаторів. Формування репрезентативної системи показників, адаптованої до галузевої специфіки.

2. Встановлення порогових значень. Визначення граничних, критичних рівнів показників (на основі національних стандартів, міжнародних критеріїв чи галузевих бенчмарків).

3. Порівняння та діагностика. Розрахунок коефіцієнта безпеки (співвідношення фактичного показника до порогового).

4. Визначення рівня. Якщо індикатор знаходиться нижче порога (коефіцієнт < 1), це свідчить про наявність фінансової загрози [16].

Також особливістю цього методу є порівняння отриманих показників з пороговим значенням. Порогове значення це гранично допустимий рівень показника, недотримання якого призводить до формування негативних тенденцій (загроз) у сфері фінансової безпеки. За таких умов фінансова безпека вважається найвищою, якщо всі показники знаходяться в межах порогових значень, забезпечуючи комплексну збалансованість фінансової системи підприємства. Але використання такого методу звісно має свої переваги та недоліки (табл.1.2).

Таблиця 1.2

Переваги та недоліки застосування індикативного методу визначення рівня фінансової безпеки підприємства [18-20]

Характеристика	Переваги	Недоліки
Простота та швидкість	Висока оперативність і простота розрахунку, що важливо для швидкої реакції в умовах турбулентності.	Обмежена інтеграція. Не дає цілісної, узагальненої оцінки; не враховує мультиплікативний ефект загроз.
Діагностична чіткість	Чітко ідентифікує слабкі ланки (наприклад, низька ліквідність чи надмірна закредитованість) через відхилення від нормативу.	Проблема стандартизації. Складність визначення адекватних порогових значень в умовах динамічної економіки (особливо для нафтогазового сервісу).
Багатоцільовість	Дозволяє оцінювати безпеку за функціональними складовими (ресурсна, ліквідна).	Статичність. Оцінює стан на певну дату і не завжди відображає приховані, прогностичні ризики.

Для українських підприємств, індикаторний метод є фундаментом системи раннього попередження. Він дозволяє:

1. Оперативно контролювати ліквідність. Тобто проводити моніторинг показників покриття зобов'язань для забезпечення безперервності сервісних робіт.

2. Оцінювати фінансову залежність. Дозволяє відстеження коефіцієнта автономії на тлі високої капіталомісткості виробництва.

3. Ідентифікувати кризові зони. Призводить до швидкого виявлення індикаторів, які перебувають у зоні ризику, що є сигналом для переходу до більш глибокої (інтегральної) діагностики [21].

Таким чином, індикаторний метод, не будучи вичерпним, є необхідною передумовою для формування ефективної системи управління фінансовою безпекою.

Також зупинимося більш детально на методичних підходах до визначення порогових значень індикаторів фінансової безпеки. На сьогодні існують два основних підходи, а саме нормативний і емпіричний. Їх аналіз представлено у таблиці 1.3.

Таблиця 1.3

Методичні підходи до визначення порогових значень [23,26]

Підхід	Характеристика	Застосування
Нормативний (регуляторний)	Значення встановлюються державними або регулюючими органами (НБУ, Мінфін) і є обов'язковими для контролю.	Застосовується як універсальні мінімальні стандарти безпеки та вимоги до позичальників.
Емпіричний (міжнародна практика)	Значення виводяться на основі узагальнення статистичних даних, аналізу галузевих бенчмарків та досвіду успішних компаній.	Застосовується для нефінансових підприємств та зовнішнього аудиту.

Окрім цього існують критерії НБУ опосередковано впливають підприємства через встановлення стандартів кредитування та оцінки позичальників. Ці критерії слугують пороговими значеннями для кредитної безпеки [25]:

– Коефіцієнт покриття боргу (Debt Service Coverage Ratio – DSCR). Банки вимагають, щоб $DSCR \geq 1,2$ як критичну межу, що визначає здатність підприємства покривати основну суму боргу та відсотки за рахунок операційного грошового потоку.

– Коефіцієнт автономії. Банки вимагають, щоб коефіцієнт автономії був не нижче 0,3 – 0,4; нижчий рівень вказує на високу залежність від позикового капіталу.

Також міжнародна практика пропонує загальноприйняті емпіричні орієнтири, які є ключовими для порівняльного аналізу.

1. Галузеві бенчмарки (Benchmarking). Порогові значення визначаються не абсолютними цифрами, а відхиленням від середньогалузевих показників або показників найкращих конкурентів. Це дозволяє врахувати специфіку нафтогазового сервісу (наприклад, високу капіталомісткість та довгі цикли розрахунків).

2. Класичні емпіричні порогові значення. Основні порогові значення наведені у таблиці 1.4.

Таблиця 1.4

Класичні емпіричні порогові значення [24]

Показник	Класична «міжнародна» норма	Економічне значення
Коефіцієнт автономії	$\geq 0,5$	Нижче 0,5 часто свідчить про домінування позикових коштів.
Коефіцієнт поточної ліквідності	$\geq 2,0$	Забезпечення, що оборотних активів удвічі більше, ніж поточних зобов'язань.
Коефіцієнт швидкої ліквідності	$\geq 1,0$	Достатність грошей і дебіторки для покриття поточних боргів.
Коефіцієнт фінансового левериджу	$\leq 1,0$	Позиковий капітал не перевищує власний.

3. Визначення порогових значень у моделях прогнозування (Z-score).

Порогове значення в інтегральних моделях (як Z-score Альтмана) визначається точкою, де ймовірність банкрутства стає критичною.

На наступному етапі роботи розглянемо застосування інтегральних моделей (Z-Score, рейтингові моделі) для діагностики кризових станів.

На відміну від індикаторного методу, який лише констатує відхилення окремих показників від порогових значень, інтегральне оцінювання спрямоване

на отримання єдиного узагальнюючого показника, що комплексно відображає рівень фінансової безпеки та ймовірність фінансової неспроможності (банкрутства) [28].

Інтегральні моделі це прогностичний інструментарій, який, використовуючи багатофакторний аналіз, зводить набір ключових фінансових коефіцієнтів до одного кількісного індексу (балу). Класифікація інтегральних моделей представлено у таблиці 1.5.

Таблиця 1.5

Класифікація інтегральних моделей [29]

Тип моделі	Сутність	Призначення
Прогностичні (дискримінантні)	Базуються на економетричному аналізі (множинна дискримінантна функція, MDA) та виводять ймовірність банкрутства у вигляді Z-балу.	Рання діагностика кризового стану та прогнозування неспроможності на 1-2 роки.
Рейтингові (юальні)	Присвоюють бали кожному індикатору відповідно до його відхилення від нормативу та зважують їх.	Визначення класу фінансової стійкості підприємства.

Модель Альтмана (Z-Score) є найбільш поширеним інструментом для ранньої діагностики банкрутства. Вона дозволяє класифікувати підприємство на три зони: безпечну, зону невизначеності та кризову.

$$Z = 1,2 \times X_1 + 1,4 \times X_2 + 3,3 \times X_3 + 0,6 \times X_4 + 1,0 \times X_5, \quad (1.1)$$

– X_1 – Коефіцієнт робочого капіталу (Робочий капітал / Загальна сума активів).

– X_2 – Коефіцієнт кумулятивного прибутку (Нерозподілений прибуток / Загальна сума активів).

– X_3 – Коефіцієнт рентабельності активів (Прибуток до вирахування відсотків і податків (ЕВІТ) / Загальна сума активів).

– X_4 – Коефіцієнт ринкової вартості (Ринкова вартість власного капіталу / Облікова вартість зобов'язань).

– X_5 – Коефіцієнт оборотності активів (Виручка / Загальна сума активів).

Отримані результати необхідно порівняти із пороговими значеннями.

1.3. Принципи формування антикризової фінансової стратегії підприємства

В умовах високої економічної невизначеності ефективна фінансова стратегія не може бути статичною. Вона еволюціонує від простої реакції на кризу до її упередження та адаптивного управління. Ця еволюція відображена у трьох ключових підходах: реактивному, проактивному та гнучкому.

Реактивний підхід є найпростішим і найменш ефективним. Він передбачає управління наслідками, а не причинами кризи. Його аналіз представлено у таблиці 1.6.

Таблиця 1.6

Реактивний підхід (кризового управління) [28]

Характеристика	Зміст	Вплив на безпеку
Сутність	Фінансові рішення приймаються лише після настання кризової події (наприклад, касового розриву, різкого падіння прибутку).	Мінімізація збитків. Мета це терміново відновити ліквідність (залучення овердрафту, продаж активів).
Горизонт	Короткостроковий, орієнтований на «гасіння пожежі».	Низький рівень фінансової безпеки, високий ризик втрати контролю.
Недоліки	Рішення є дорогими, часто неефективними та призводять до втрати стратегічних активів.	

Проактивний підхід (упереджувальне управління). Проактивний підхід передбачає упередження кризи через завчасне виявлення загроз та формування захисного механізму. Його аналіз представлено у таблиці 1.7.

Гнучкий (адаптивний) підхід (стратегічне управління в невизначеності). Гнучкий підхід є найсучаснішим і найбільш релевантним для роботи в умовах турбулентності. Він поєднує проактивний моніторинг із можливістю швидкої зміни планів. Його аналіз представлено у таблиці 1.8.

Для забезпечення фінансової безпеки підприємства критично важливим є перехід від проактивного підходу до гнучкого (адаптивного). Ця стратегія дозволяє, з одного боку, мінімізувати вплив зовнішніх шоків (через проактивне хеджування), а з іншого – забезпечити оперативну зміну фінансових планів та

пріоритетів (через Rolling Forecast) у відповідь на непередбачувані воєнно-економічні виклики.

Таблиця 1.7

Проактивний підхід (упереджувальне управління) [28]

Характеристика	Зміст	Вплив на безпеку
Сутність	Постійний моніторинг зовнішнього середовища (індикаторний аналіз, прогнозування цін, ризиків).	Захист активів. Створення системи раннього попередження, формування резервних фондів.
Горизонт	Середньостроковий, орієнтований на планування та контроль.	Високий рівень безпеки за умови, що загроза була передбачена.
Недоліки	Жорстке планування не дозволяє швидко адаптуватися до непередбачуваних, «чорних лебедів» (повномасштабна війна).	

Таблиця 1.8

Гнучкий (адаптивний) підхід (стратегічне управління в невизначеності)

[28]

Характеристика	Зміст	Вплив на безпеку
Сутність	Концепція сценарного планування (Scenario Planning) та ковзного бюджетування (Rolling Forecast).	Максимальна стійкість. Готовність до будь-якого сценарію через попереднє формування захисних та інвестиційних резервів.
Горизонт	Стратегічний, безперервний.	Найвищий рівень фінансової безпеки.
Ключовий елемент	Резервування гнучкості це навмисне закладання «буфера» ліквідності та можливість швидкого перенаправлення капітальних витрат (CAPEX) на інші цілі.	

Також підприємству варто розробляти та впроваджувати функціональну стратегію фінансової безпеки це цільовий набір заходів, спрямований на захист конкретної сфери фінансової діяльності підприємства. В умовах турбулентності антикризова стратегія має охоплювати три основні, взаємопов'язані функціональні блоки: захисну, інвестиційну та ресурсну.

1. Захисна стратегія (антиризикова). Її мета – мінімізація впливу зовнішніх та внутрішніх загроз, забезпечення здатності підприємства швидко відновлюватися після шоків. Це є основою фінансової безпеки. Аналіз захисної стратегії представлений у таблиці 1.9.

Таблиця 1.9

Захисна стратегія (антиризикова) [31]

Компонент	Зміст	Інструменти для підприємств
Хеджування ризиків	Захист від цінних, валютних та процентних коливань.	Укладання форвардних валютних контрактів (для фіксації курсу при імпорті дорогого обладнання та запчастин); використання фінансових деривативів для хеджування цін на енергоносії.
Страховання	Передача ризику від нетипових подій (форс-мажор).	Військове страхування основних засобів та бурового обладнання; страхування професійної та комерційної відповідальності.
Внутрішній контроль	Створення системи оперативного бюджетного контролю.	Впровадження Rolling Forecast та системи «тригерів» для швидкої реакції на відхилення показників від порогових значень.

Інвестиційна стратегія (технологічна та реноваційна). Її мета це забезпечення стійкого, інноваційного розвитку підприємства шляхом захисту та ефективного використання капітальних витрат (CAPEX). Ця стратегія безпосередньо впливає на довгострокову фінансову стійкість. Аналіз інвестиційної стратегії представлений у таблиці 1.10.

Таблиця 1.10

Інвестиційна стратегія (технологічна та реноваційна) [31]

Компонент	Зміст	Інструменти для підприємства
Пріоритет інвестицій	Спрямування CAPEX на активи, які найбільше підвищують енергетичну ефективність та знижують OpEx.	Інвестиції у технологічне оновлення обладнання (нафтогазовий сервіс є капіталомістким), впровадження систем Digital Oilfield (для прогнозного обслуговування).
Захист інвестицій	Мінімізація ризику втрати капіталу.	Використання механізмів державного гарантування інвестицій, співпраця з міжнародними фінансовими інститутами (IFC, ЄБРР).
Оптимізація CAPEX	Відмова від великих, неліквідних проєктів на користь модульних інвестицій.	Перехід на фінансовий лізинг (замість прямого придбання) для оновлення техніки.

Ресурсна стратегія (фінансова незалежність). Її мета зміцнення фінансової автономії, оптимізація структури капіталу та забезпечення стійкості грошових потоків. Це пряма основа фінансової стабільності. Аналіз ресурсної стратегії представлений у таблиці 1.11.

Таблиця 1.11

Ресурсна стратегія (фінансова незалежність) [31]

Компонент	Зміст	Інструменти для підприємства
Оптимізація структури капіталу	Підтримка оптимального співвідношення ВК/ПК.	Обґрунтування цільового Ефекту фінансового левериджу (ЕФЛ), щоб максимізувати прибутковість ВК без збільшення ризику.
Управління Cash-flow	Забезпечення стійкого та достатнього ЧГП ОД.	Жорсткий контроль дебіторської заборгованості (оскільки замовники у нафтогазовому секторі можуть мати довгі терміни оплати); використання факторингу.
Резервування	Формування фінансової «подушки безпеки».	Створення Фонду фінансової безпеки (ліквідний резерв) для покриття 3-6 місяців операційних витрат, інвестованого у високоліквідні активи (ОВДП).

Успіх управління фінансовою безпекою підприємства безпосередньо залежить від узгодженої інтеграції трьох ключових стратегій ресурсної, інвестиційної та захисної. Ресурсна стратегія, що передбачає формування здорової структури капіталу, створює надійну фінансову базу для стабільного функціонування підприємства. Вона забезпечує оптимальне співвідношення власних і залучених коштів, підтримує ліквідність і дозволяє підприємству ефективно реагувати на короткострокові фінансові виклики.

Інвестиційна стратегія, спрямована на оновлення та модернізацію активів, є основою довгострокової ефективності та конкурентоспроможності підприємства. Вона забезпечує підвищення продуктивності, енергоефективності та інноваційного потенціалу, що особливо важливо в умовах постійних змін ринкового середовища.

Захисна стратегія, яка включає хеджування фінансових ризиків, страхування активів і диверсифікацію джерел доходів, виконує роль фінансового

щита, що захищає як ресурсну базу, так і інвестиційну ефективність від зовнішніх воєнно-економічних загроз.

Комплексне поєднання цих трьох стратегій дозволяє підприємству забезпечити стійкість фінансової системи, зменшити вплив ризиків і сформувати надійний фундамент для сталого розвитку в умовах невизначеності.

Висновки до розділу 1

У підсумку, було сформовано цілісне уявлення про теоретико-методичні засади формування системи фінансової безпеки підприємства в умовах економічної турбулентності. Систематизація понять фінансової стабільності, стійкості та безпеки підтверджує, що фінансова безпека є найбільш комплексною стратегічною категорією, яка охоплює як поточний стан підприємства, так і його здатність протидіяти зовнішнім і внутрішнім загрозам. Детальний розгляд індикаторного підходу та інтегральних моделей оцінювання, включаючи Z-Score Альтмана, підкреслює важливість коректного визначення порогових значень для своєчасного виявлення ризиків. Еволюція антикризових стратегій, а саме від реактивних до адаптивних засвідчує необхідність переходу підприємств до гнучких систем управління. Запропонована комплексна система управління фінансовою безпекою, що поєднує захисну, інвестиційну та ресурсну стратегії, формує методичну основу для побудови ефективного механізму забезпечення фінансової стійкості в сучасних умовах.

РОЗДІЛ 2

АНАЛІЗ РІВНЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ТОВ «ВЕЗЕРФОРД УКРАЇНА»

2.1. Загальна фінансово-господарська характеристика підприємства

Товариство з обмеженою відповідальністю «Везерфорд Україна» (далі «Товариство») було створене в 2007 р. відповідно до законодавства України та має наступних учасників станом на 31 грудня:

	2024	2023
Weatherford Global Products Ltd (Cyprus)	99,00%	99,00%
Precision Energy Services BV Ltd (Virgin Islands, GB)	1,00%	1,00%
Total	100,00 %	100,00 %

Статутний капітал Товариства становить 46 000 гривень.

Місцезнаходження Товариства – 03150, м. Київ, вул. Велика Васильківська, 72, літера А, 4-й поверх, офіс 7.

Основним видом діяльності Товариства є надання широкого спектру технічних послуг у сфері видобутку нафти і природного газу, починаючи з установки свердловини і закінчуючи виробництвом, через три підрозділи: систем закінчення свердловин, послуг з буріння і інтервенцій, а також систем штучного підйому. Крім усього іншого, Товариство надає ловильні послуги для видалення сміття зі свердловин і систем штучного підйому для використання при видобутку нафти. € 3 Станом на 31 грудня 2024 р. кінцевим бенефіціарним власником [45].

Товариства Weatherford International PLC. Weatherford – одна з найбільших багатонаціональних компаній обслуговування нафтових родовищ, що надає інноваційні рішення, технології та послуги в нафтовій і газовій галузі. Компанія працює у понад 75 країнах з розгалуженою мережею, включаючи виробництво,

сервіс, дослідження та розробки, навчальні заклади та наймає близько 17 000 співробітників. Компанія була створена в 1998 році в результаті злиття EVI, Inc. Weatherford Enterra, Inc.

Товариство здійснює свою діяльність в Україні. Відповідно, на бізнес Товариства впливають економіка та фінансові ринки України, яким притаманні особливості ринку, що розвивається. Правова, податкова і адміністративна системи продовжують розвиватися, проте пов'язані з ризиком неоднозначності тлумачення їх вимог, які до того ж схильні до частих змін, що у сукупності з іншими юридичними та фіскальними перешкодами створює додаткові проблеми для суб'єктів господарювання, які ведуть бізнес в Україні.

Вищим органом управління згідно зі Статутом Компанії є Загальні збори учасників. Виконавчим органом управління є Директор.

Фінансова діяльність ТОВ «Везерфорд Україна» (Weatherford Ukraine) організована як частина глобальної структури багатонаціональної компанії Weatherford International PLC (кінцевий бенефіціар). Організація роботи фінансової діяльності ТОВ «Везерфорд Україна» наведено у додатку В.

Враховуючи специфіку підприємства варто здійснити аналіз майна підприємства та джерел фінансування активів. З цією метою складається агрегований баланс підприємства Додаток Г.

У структурі активів підприємства спостерігається зменшення частки необоротних активів з 10,28 % у 2022 році до 4,23 % у 2024 році, що в абсолютному вираженні означає зниження їх вартості на 19 289 тис. грн. Така динаміка свідчить про скорочення інвестицій у довгострокові ресурси або часткове вибуття основних засобів (рис.2.1) [23].

Натомість оборотні активи значно зросли з 829 511 тис. грн у 2022 р. до 1 385 904 тис. грн у 2024 р., або на 67 %. Їх питома вага збільшилася до 94,82 %, що вказує на посилення мобільності ресурсів та орієнтацію підприємства на короткострокові операції. Особливо значне зростання відбулося за статтями:

- грошові кошти та їх еквіваленти у 2,4 раза (до 691 775 тис. грн),

– інші оборотні активи більш ніж у 14 разів, що свідчить про накопичення ліквідних ресурсів і можливість гнучкого фінансування поточної діяльності.

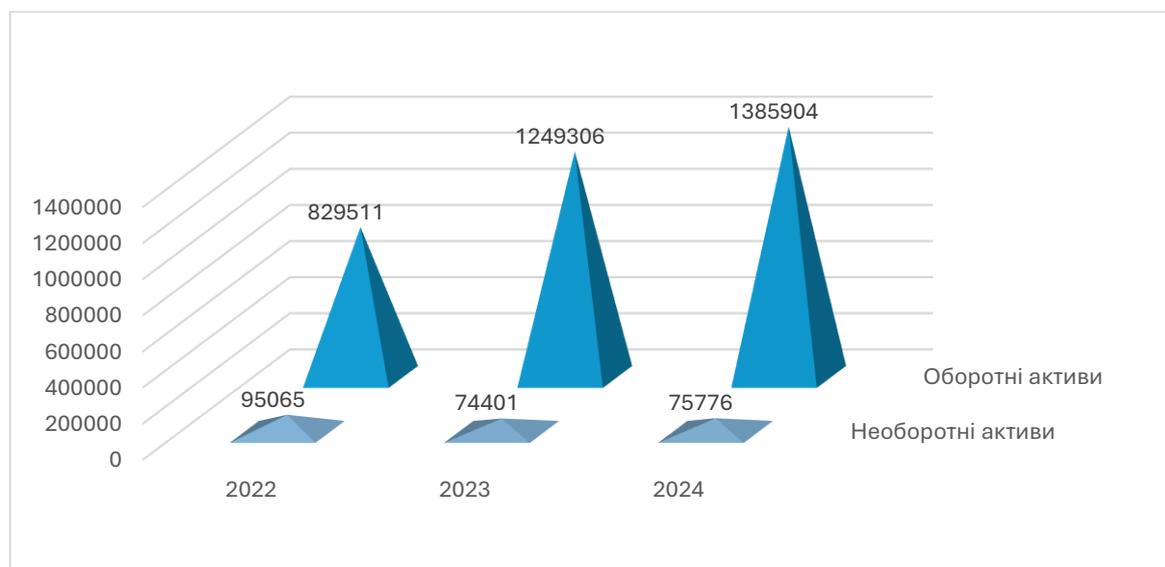

Рис.2.1. Структурна динаміка активів ТОВ «Везерфорд Україна» за 2022-2024 рр.

У пасиві спостерігається суттєве зростання власного капіталу з 279 753 тис. грн у 2022 р. до 676 096 тис. грн у 2024 р. (зростання на 396 343 тис. грн або у 2,4 раза). Його частка у структурі балансу підвищилась із 30,26 % до 46,25 %, що свідчить про зміцнення фінансової незалежності та зниження залежності від зовнішніх зобов'язань (рис.2.2).

Водночас поточні зобов'язання зросли лише на 140 761 тис. грн, а їх частка зменшилася з 69,74 % до 53,75 %. Це свідчить про поступове покращення структури капіталу та зниження короткострокового боргового навантаження.

Отже, у 2022–2024 рр. загальна вартість майна ТОВ «ТОВ «Везерфорд Україна» зросла на 58 % (з 924 576 тис. грн до 1 461 680 тис. грн), що характеризує позитивну динаміку розвитку підприємства.

Позитивними тенденціями є:

- зростання власного капіталу та підвищення автономії;
- збільшення ліквідних активів і оборотного капіталу;
- стабільне зниження частки короткострокових зобов'язань.

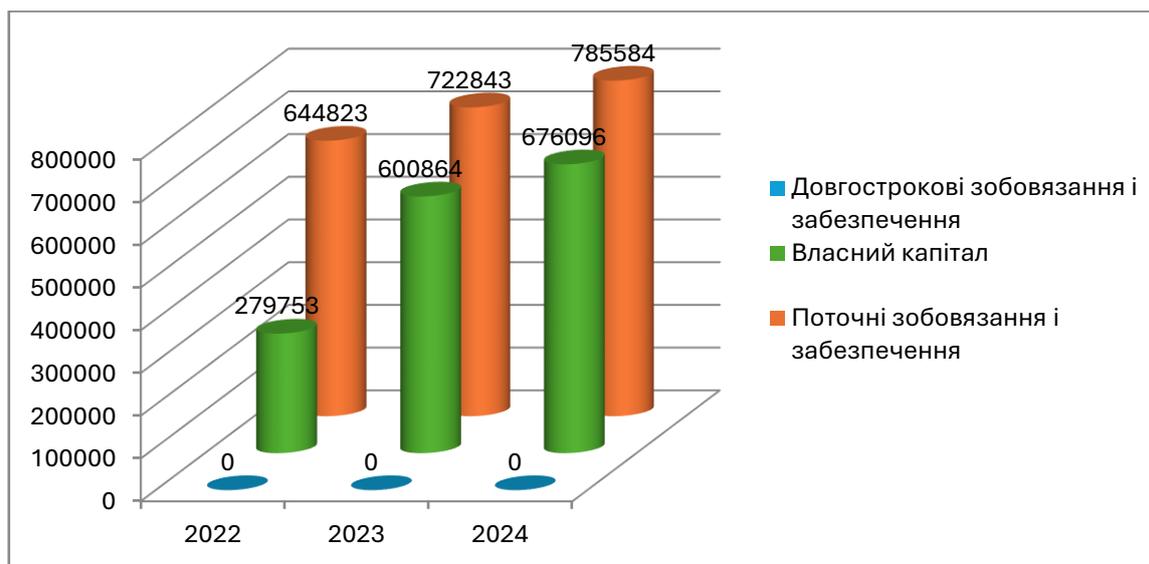

Рис.2.2. Структурна динаміка пасивів ТОВ «Везерфорд Україна» за 2022-2024 рр.

Разом із тим, скорочення необоротних активів може свідчити про недостатні інвестиції у виробничий потенціал, що в перспективі може обмежити можливості розширення діяльності.

Оцінка основних фондів підприємства представляє грошовий вираз їхньої вартості. Її необхідність полягає у правильному визначенні загального обсягу грошових фондів, зміни обсягу у часі та структури [41].

Аналіз стану та ефективності використання основних фондів є ключовим, адже з його допомогою можна виявити та визначити шляхи підвищення ефективної діяльності підприємства (Додаток Е).

Аналіз динаміки показників свідчить про загальне покращення ефективності використання основних фондів підприємства при одночасному зниженні рівня їх забезпеченості та технічного стану. Спостерігається зменшення фондоозброєності (з 582,04 тис. грн у 2022 р. до 417,78 тис. грн у 2024 р.), що свідчить про скорочення вартості основних засобів у розрахунку на одного працівника. Водночас фондомісткість знизилась із 0,12 до 0,06, тобто підприємство виробляє більше продукції на кожен гривню основних засобів, що є позитивним результатом. Коефіцієнт вартості основних фондів у активах

залишається відносно стабільним (0,17–0,19), що вказує на сталу частку основних засобів у структурі активів (рис.2.2).

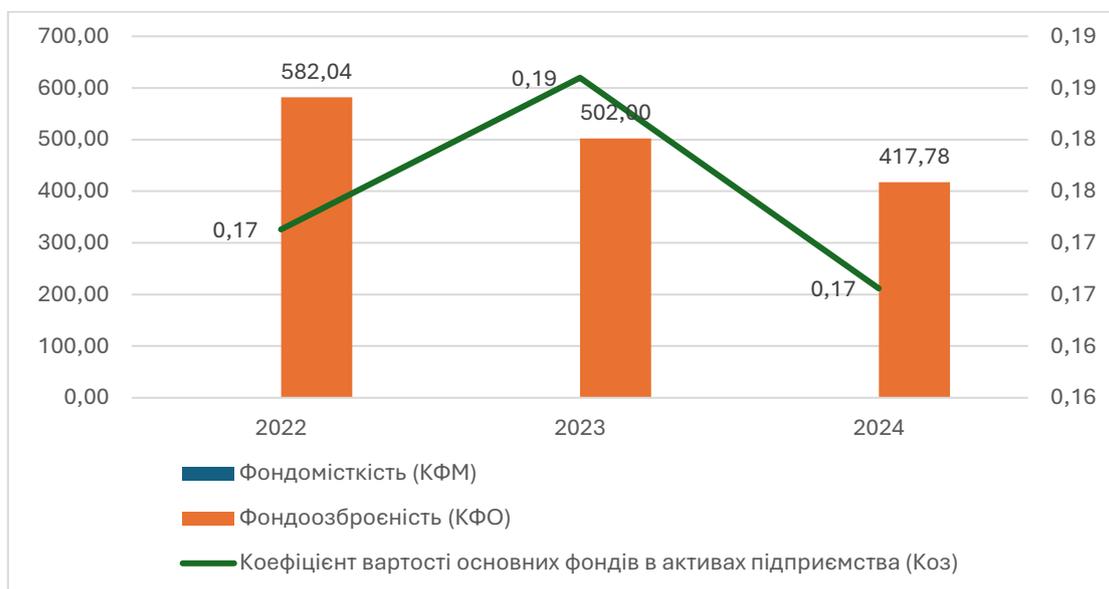

Рис.2.2. Динаміка показників оцінки забезпеченості ТОВ «Везерфорд Україна» основними фонами за 2022-2024 рр.

Також відмічається погіршення технічного стану фондів, а саме коефіцієнт зносу зріс з 0,74 до 0,84, а коефіцієнт придатності зменшився з 0,26 до 0,16. Незважаючи на низькі темпи оновлення (КООЗ \approx 0,01), у 2024 році зросли коефіцієнти вибуття (0,06) та приросту (0,04), що свідчить про активізацію процесів заміни або модернізації обладнання. При цьому ефективність використання основних фондів (рис.2.3). Показники ефективності демонструють позитивну динаміку: фондівдача збільшилася з 7,41 грн до 14,23 грн, що свідчить про зростання обсягів реалізації на одиницю вартості основних засобів. Водночас рентабельність основних засобів у 2023 році значно зросла (до 5,38%), але у 2024 році дещо знизилася (до 3,55%), що може бути наслідком зростання експлуатаційних витрат. Інтегральний показник ефективності використання основних засобів (Іоз) також демонструє стійке покращення порівняно з 2022 роком з 2,53 до 7,11 (рис.2.4).

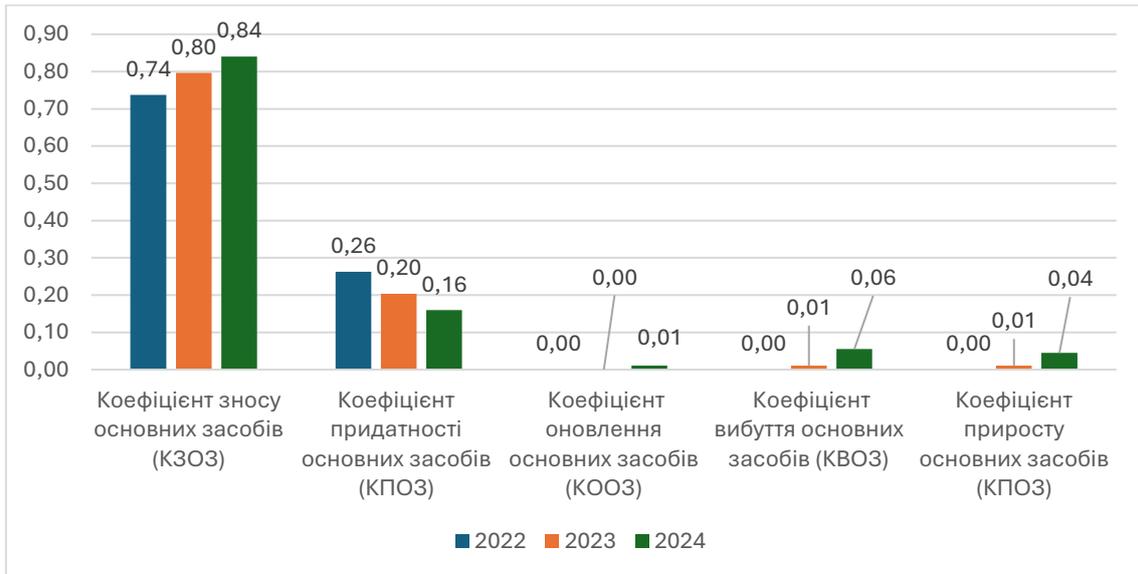

Рис.2.3. Динаміка показників оцінки стану основних фондів ТОВ «Везерфорд Україна» основними фонами за 2022-2024 рр.

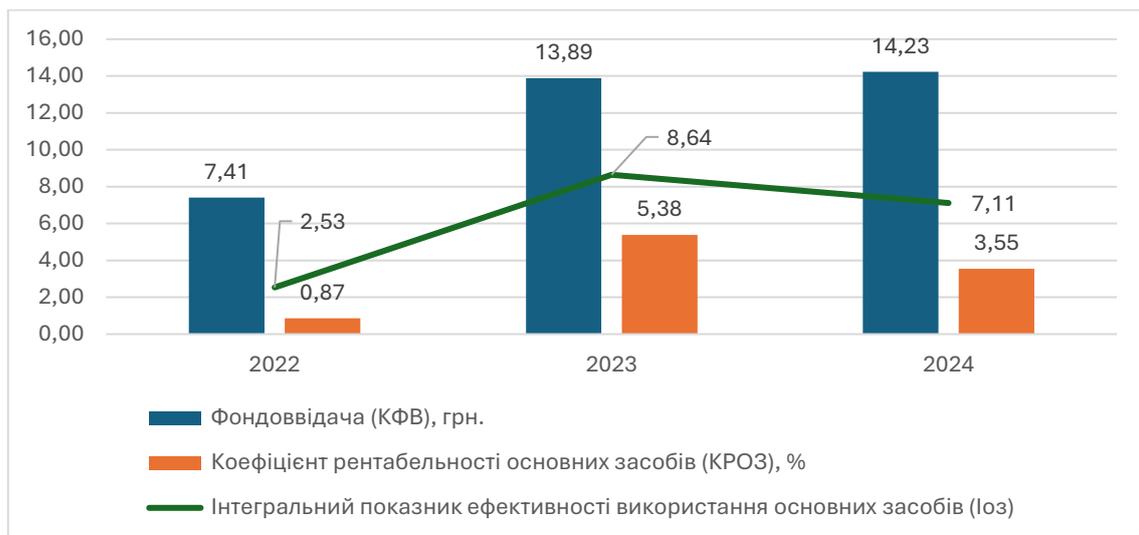

Рис.2.4. Динаміка показників ефективності використання основних фондів ТОВ «Везерфорд Україна» основними фонами за 2022-2024 рр.

Щоб оцінити ефективність підприємства, не достатньо проаналізувати лише необоротні активи, оборотні активи потребують не менш детального дослідження. Адже саме від їхнього складу та оборотності залежить швидкість перетворення ресурсів у готову продукцію та отримання прибутку [43].

На основі цього існує необхідність проаналізувати ефективність використання оборотних активів ТОВ «Везерфорд Україна» (Додаток Є).

Аналіз динаміки показників свідчить про зниження ефективності використання оборотних активів у 2024 році після зростання у 2023 році. Такі зміни пов'язані зі зменшенням швидкості обертання активів, уповільненням інкасації дебіторської заборгованості та зниженням рівня прибутковості.

Коефіцієнт оборотності оборотних активів (КООА) знизився з 0,97 у 2022 р. до 0,64 у 2024 р., що свідчить про уповільнення обертання коштів, тобто активи довше перебувають у господарському циклі. Подібна тенденція спостерігається і для поточних зобов'язань (з 1,47 у 2023 р. до 1,12 у 2024 р.), що може свідчити про зростання кредиторського навантаження (рис.2.5).

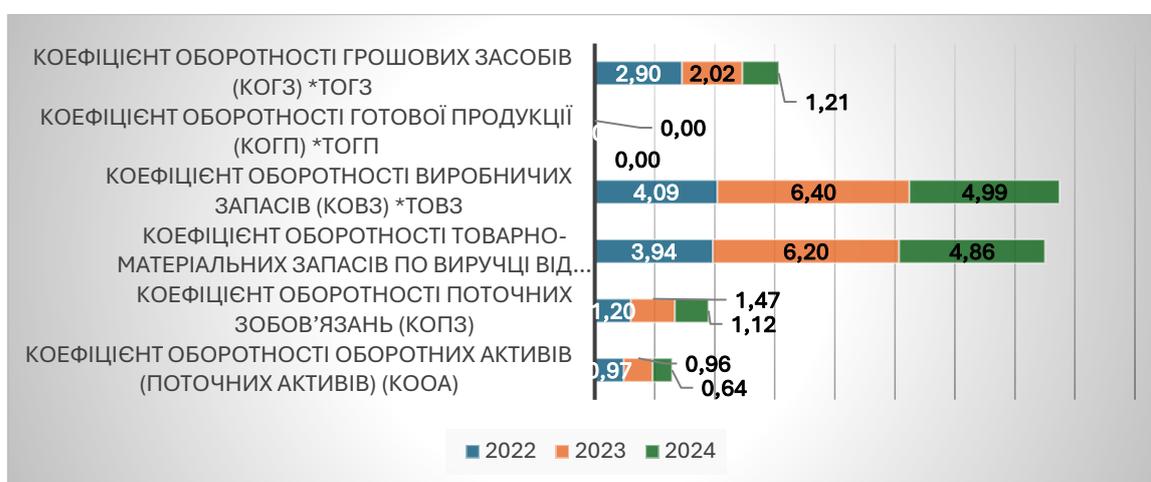

Рис.2.5. Динаміка коефіцієнтів оборотності оборотних активів ТОВ «Везерфорд Україна» за 2022-2024 рр.

У 2023 році спостерігалось покращення оборотності товарно-матеріальних і виробничих запасів (зростання більш ніж у 1,5 раза порівняно з 2022 р.), але у 2024 р. ці показники знизилися до 4,86 та 4,99 відповідно. Це означає, що запаси стали повільніше реалізовуватись, що може бути наслідком зниження попиту або накопичення матеріалів. Також обіг грошових коштів зменшився більш ніж удвічі (з 2,9 до 1,21), що свідчить про зниження ліквідності та можливі труднощі з вчасним отриманням надходжень.

У 2023 році підприємство значно покращило роботу з дебіторами (коефіцієнт оборотності 5,52 проти 1,88 у 2022 р.), проте у 2024 році цей показник знизився до 3,73, а період інкасації зріс до 97 днів. Крім того, коефіцієнт

простроченої дебіторської заборгованості залишився надзвичайно високим (0,85–0,86), що вказує на наявність ризику неповернення значної частини коштів.

Рентабельність оборотних активів у 2023 році зросла майже вдвічі (до 37,38%), але у 2024 році різко впала до 11,32%, що свідчить про зменшення прибутковості їх використання. Інтегральний показник ефективності оборотних активів також знизився з 0,60 до 0,27 (–55%), підтверджуючи загальне погіршення фінансових результатів (рис.2.6).

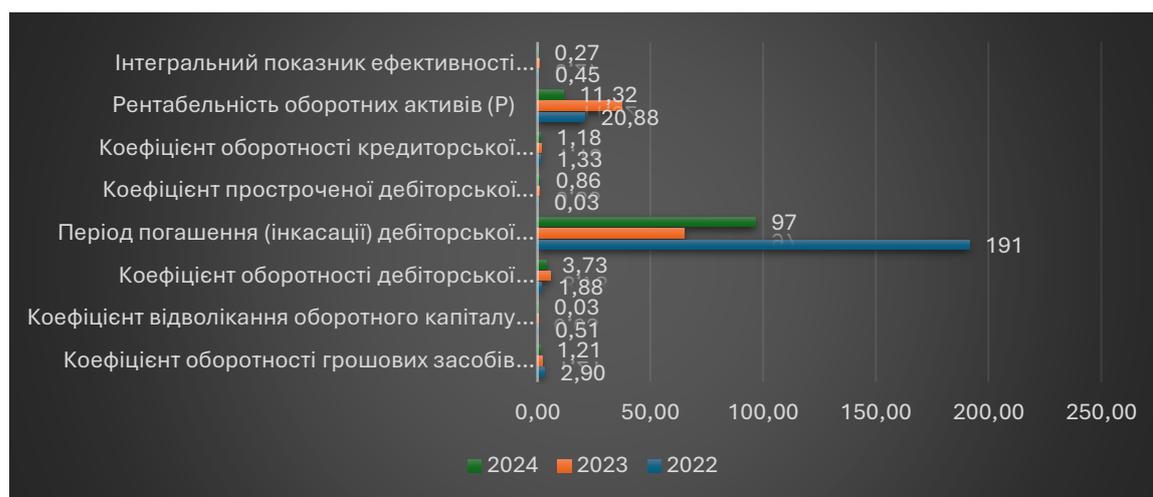

Рис.2.6. Динаміка показників оборотності дебіторської й кредиторської заборгованості та економічної ефективності використання оборотних активів ТОВ «Везерфорд Україна» за 2022-2024 рр.

Загалом, у 2024 році ТОВ «Везерфорд Україна» зіткнулося з уповільненням оборотності активів, зниженням рентабельності та погіршенням платіжної дисципліни контрагентів. Для підвищення ефективності використання оборотного капіталу доцільно:

- посилити контроль за станом дебіторської заборгованості;
- оптимізувати рівень запасів;
- підвищити швидкість обертання грошових коштів;
- удосконалити систему управління короткостроковими фінансовими потоками.

Такі заходи дозволять покращити ліквідність, прискорити оборот капіталу та відновити позитивну динаміку ефективності діяльності підприємства.

2.2. Діагностика фінансової безпеки підприємства за ключовими індикаторами

Індикаторний метод оцінювання фінансової безпеки підприємства пропонується провести на основі аналізу показників фінансової стійкості, котрий характеризує достатність власних чи позичених оборотних засобів для здійснення виробничо-збутової діяльності. Основні показники ТОВ «Везерфорд Україна» представлені у таблиці 2.1.

Таблиця 2.1

Показники фінансової безпеки для відображення різних видів джерел формування запасів і витрат ТОВ «Везерфорд Україна» за 2022-2024 рр.

Показник	2022	2023	2024	Відхилення (+,-) 2023/2022		Відхилення (+,-) 2024/2023	
				у сумі, тис. грн	темп зростання, %	у сумі, тис. грн	темп зростання, %
Загальна величина запасів	166 036	157 569	189 964	-8 467	94,90	32 395	120,56
Наявність власних коштів	184688	526463	600330	341 775	285,06	73 867	114,03
Наявність власних та довгострокових позикових коштів (робочий капітал)	184688	526463	600330	341 775	285,06	73 867	114,03
Наявність загальних коштів	184688	526463	600330	341 775	285,06	73 867	114,03
Фв=В-Зп	18652	368 894	410 366	350 242	1977,77	41 472	111,24
Фвд = ВД-Зп	18652	368 894	410 366	350 242	1977,77	41 472	111,24
Фзк=ЗК-Зп	18652	368 894	410 366	350 242	1977,77	41 472	111,24
Трикомпонентний показник фінансової стійкості S(Φ) = {S1(±ФВ), S2(±ФВД), S3(±ФЗК)}	S(Φ) = {1;1;1}	S(Φ) = {1;1;1}	S(Φ) = {1;1;1}	-	-	-	-

Результати розрахунків свідчать про стійке поліпшення фінансового стану підприємства протягом аналізованого періоду. У 2022 році наявність власних коштів (184,7 тис. грн) перевищувала загальну величину запасів (166,0 тис. грн), що забезпечило позитивне значення усіх часткових показників (Фв, Фвд, Фзк = 18,65 тис. грн). У 2023–2024 рр. цей надлишок значно зріс до 368,9 тис. грн і

410,4 тис. грн відповідно, що свідчить про зростання внутрішнього фінансового потенціалу підприємства. Темп зростання усіх компонентів (Фв, Фвд, Фзк) у 2023 році порівняно з 2022-м становив майже 1978 %, а у 2024 році ще 111 %, що демонструє не лише стабільність, а й активне нарощування фінансової незалежності. Усі три роки значення трикомпонентного показника фінансової стійкості залишалися на рівні $S(\Phi) = \{1;1;1\}$, що відповідає абсолютно стійкому фінансовому стану. Це означає, що запаси повністю покриваються власними коштами, підприємство не залежить від зовнішніх джерел фінансування, має достатній рівень ліквідності та фінансової гнучкості. Отже, ТОВ «Везерфорд Україна» у 2022–2024 рр. демонструє абсолютну фінансову стійкість, ефективно використовує власні ресурси для формування запасів і підтримує високий рівень фінансової автономії [8].

Наступним проведемо розрахунок показників ліквідності та платоспроможності, що відображають здатність підприємства вчасно і в повному обсязі розраховуватися за своїми зобов'язаннями.

Ліквідність балансу визначається методом зіставлення підсумків наступних груп по активам і пасивам (табл.2.2) [9].

Група А1 – Найбільш ліквідні активи (грошові кошти, короткострокова дебіторська заборгованість). Аналіз показує, що у 2022 році обсяг найбільш ліквідних активів становив 283,1 тис. грн, тоді як найтерміновіші зобов'язання (П1) – 644,8 тис. грн. Дефіцит платіжних засобів складав –361,7 тис. грн, що свідчить про нестачу оборотних коштів для негайного погашення поточних зобов'язань. У 2023 році ситуація дещо поліпшилася дефіцит скоротився до –13,9 тис. грн, що вказує на суттєве підвищення рівня ліквідності. Проте у 2024 році спостерігається нове погіршення – дефіцит зріс до –604,1 тис. грн, що може бути наслідком збільшення обсягів поточних зобов'язань при зменшенні грошових залишків. Загалом, ліквідність першого рівня є нестабільною, що потребує підвищення оперативного контролю за грошовими потоками.

Таблиця 2.2

Баланс ліквідності ТОВ «Везерфорд Україна» за 2022-2024 рр.

Актив	2022	2023	2024	Пасив	2022	2023	2024	Платіжний надлишок +,-		
								2022 рік	2023 рік	2024 рік
Група А1				Група П1						
Грошові кошти	283 130	708928	181 462	Поточні зобов'язання Кредит. заборгован. за товари, роботи	644823	722843	785 584	-361 693	- 1391 5	-604 122
Група А2				Група П2						
Дебіторс. Заборгованість Готова продукція	361047	181933	423988	Короткострокові кредити банків	0	0	0	361 047	1819 33	423 988
Група А3				Група П3						
Виробничі запаси, незаверш. виробництво	185334	358445	295939	Довгострокові зобов'язання	0	0	0	185 334	3584 45	295 939
Група А4				Група П4	279	600864	676	-184	-	-452
Необоротні активи	95065	74401	223263	Власний капітал	753		096	688	5264 63	833
Баланс гр.1+2+3+4	924 576	132370 7	1 124 652	Баланс гр.1+2+3+4	924576	132370 7	1 461 680	-	-	-

Група А2 – Швидко реалізовані активи (дебіторська заборгованість, готова продукція). Показники цієї групи демонструють позитивну динаміку: у 2022 році – 361,0 тис. грн, у 2023 році – 181,9 тис. грн, а у 2024 році – 423,9 тис. грн. При цьому короткострокові зобов'язання (П2) відсутні у всі роки, що забезпечує додатний платіжний надлишок: відповідно 361,0; 181,9; 423,9 тис. грн. Це свідчить про наявність реальних фінансових резервів у вигляді дебіторської заборгованості, які можуть бути використані для фінансування поточної діяльності або погашення короткострокових боргів у разі потреби. Отже, ця група характеризується достатньою ліквідністю і потенційною фінансовою гнучкістю.

Група А3 – Повільно реалізовані активи (виробничі запаси, незавершене виробництво). У 2022 році величина активів групи А3 становила 185,3 тис. грн, у 2023 році – 358,4 тис. грн, а у 2024 році – 295,9 тис. грн. Оскільки довгострокові зобов'язання (П3) відсутні, усі ці суми є чистим надлишком ліквідних ресурсів у довгостроковій перспективі. Це свідчить про раціональну структуру активів: підприємство має достатній рівень запасів і незавершеного виробництва для забезпечення стабільності виробничого процесу. Разом з тим, незначне скорочення показника у 2024 році може вказувати на оптимізацію запасів або прискорення їх оборотності.

Група А4 – Важко реалізовані активи (необоротні активи). Обсяг необоротних активів у 2022 році становив 95,1 тис. грн, у 2023 році – 74,4 тис. грн, а у 2024 році зріс до 223,3 тис. грн. Джерелом покриття цих активів є власний капітал (П4), який значно перевищує відповідні активи у всі роки (279,8; 600,9; 676,1 тис. грн). Водночас негативні значення платіжного надлишку (–184,7; –526,5; –452,8 тис. грн) пояснюються тим, що власний капітал використовується не лише для фінансування основних засобів, а й частково покриває оборотні активи. Така ситуація є типовою для підприємств із високою часткою власного капіталу, що свідчить про фінансову автономію та відсутність довгострокових боргових ризиків.

Баланс ліквідності ТОВ «Везерфорд Україна» свідчить про загальну фінансову стабільність підприємства у 2022–2024 рр., хоча спостерігаються коливання рівня абсолютної ліквідності (група А1). Підприємство має стійке покриття активів власним капіталом, відсутні довгострокові зобов'язання, а значні позитивні залишки за групами А2 і А3 забезпечують високу платоспроможність у короткостроковій перспективі. Незважаючи на певні проблеми з миттєвою ліквідністю у 2024 році, структура балансу залишається раціональною, а фінансовий стан загалом стабільним і контрольованим.

Дослідження відповідних фінансових коефіцієнтів шляхом співставлення певних груп активів з поточною кредиторською заборгованістю дозволяє здійснити комплексний аналіз ліквідності підприємства (табл.2.3) [48].

Таблиця 2.3

Ліквідність окремих груп активів ТОВ «Везерфорд Україна» за 2022-2024

рр.

Показники	2022	2023	2024	Темп зростання,%	
				2023/2022	2024/2023
1.1. Власний оборотний капітал, тис. грн	184688	526463	600330	285,06	114,03
1.2. Загальний коефіцієнт ліквідності (покриття), грн/грн	1,29	1,73	1,15	134,35	66,39
Коефіцієнт швидкої ліквідності	1,00	1,23	0,77	123,37	62,53
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,44	0,98	0,23	223,36	23,55
1.5. Коефіцієнт ліквідності товарно-матеріальних цінностей, грн/грн	0,29	0,50	0,38	172,53	75,97
Коефіцієнт ліквідності дебіторської заборгованості	0,29	0,25	0,54	87,57	214,43

Розраховані показники свідчать про загалом задовільний, але нестабільний рівень ліквідності підприємства протягом аналізованого періоду [49].

Власний оборотний капітал у 2023 році зріс у 2,85 раза (на 285,06 %) порівняно з 2022 роком, а у 2024 році ще на 14,03 %. Це свідчить про активне нарощування внутрішніх джерел фінансування оборотних активів і покращення фінансової незалежності підприємства.

Загальний коефіцієнт ліквідності у 2022–2023 рр. підвищився з 1,29 до 1,73, що перевищує норматив (>1), тобто підприємство мало достатній обсяг оборотних активів для покриття поточних зобов'язань. Проте у 2024 році показник знизився до 1,15, що свідчить про зменшення запасу фінансової стійкості та ймовірність посилення навантаження на оборотні ресурси.

Коефіцієнт швидкої ліквідності зріс у 2023 році до 1,23 (що перевищує нормативне значення 1,0), однак у 2024 році знизився до 0,77. Це означає, що в 2024 році підприємству може бракувати найбільш ліквідних активів (грошей і дебіторської заборгованості) для покриття короткострокових зобов'язань без реалізації запасів.

Коефіцієнт абсолютної ліквідності продемонстрував різке зростання у 2023 році (0,98), що свідчить про високу миттєву платоспроможність, однак у 2024 році він упав до 0,23, що є нижче норми (0,2–0,35). Така динаміка вказує на суттєве скорочення грошових коштів і погіршення короткострокової ліквідності.

Коефіцієнт ліквідності товарно-матеріальних цінностей зріс у 2023 році до 0,50, проте у 2024 році знизився до 0,38. Це свідчить про зменшення частки запасів у структурі оборотних активів, що може бути наслідком оптимізації виробничих ресурсів.

Коефіцієнт ліквідності дебіторської заборгованості у 2022–2023 рр. зменшився з 0,29 до 0,25, але у 2024 році різко зріс до 0,54. Це свідчить про активізацію роботи з дебіторами, покращення оборотності заборгованості та зростання її ролі як джерела ліквідності (рис.2.7).

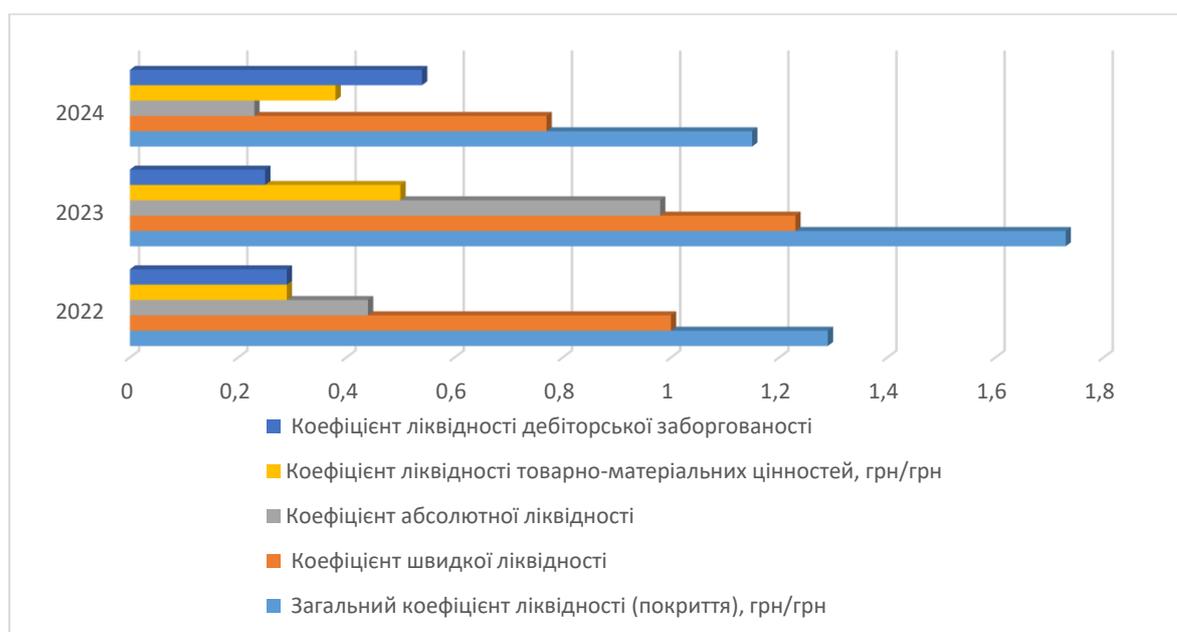

Рис. 2.7. Динаміка показників ліквідності ТОВ «Везерфорд Україна» за 2022-2024 рр.

Узагальнюючи, можна зазначити, що ТОВ «Везерфорд Україна» у 2023 році досягло найкращих показників ліквідності, проте у 2024 році спостерігається часткове їх погіршення через зниження обсягів грошових коштів і зростання короткострокових зобов'язань. Підприємство залишається платоспроможним, але потребує підвищення ефективності управління

оборотним капіталом, зокрема дебіторською заборгованістю та грошовими потоками, щоб забезпечити стабільну ліквідність у майбутніх періодах.

Наступним здійснимо розрахунок платоспроможності (табл.2.4). Вона визначається можливістю підприємства вчасно і повністю виконувати свої фінансові зобов'язання завдяки наявності достатності грошових коштів. За умови стійкого фінансового стану воно може витримати зовнішні і внутрішні виклики, його можна вважати платоспроможним й говорити про високий рівень фінансової безпеки підприємства [11].

Таблиця 2.4

Динаміка коефіцієнтів платоспроможності ТОВ «Везерфорд Україна» за
2022-2024 рр.

Показники	2022	2023	2024	Темп зростання,%	
				2023/2022	2024/2023
Коефіцієнт забезпеченості оборотних активів власними оборотними коштами, грн/грн	0,63	0,77	0,82	122,73	106,42
Коефіцієнт загальної платоспроможності	3,38	5,46	6,63	161,80	121,38
Коефіцієнт фінансового лівериджу	0,02	0,030	0,034	172,34	115,74
Коефіцієнт відновлення (втраги) платоспроможності, грн/грн	5,71	1,39	2,45	24,32	176,56
Частка кредиторської заборгованості у власному капіталі й дебіторської заборгованості, грн/грн	0,14	0,06	0,07	42,74	116,57
Коефіцієнт співвідношення чистих оборотних активів із чистими активами, грн/грн	0,69	0,06	0,77	8,69	1284,21

Аналіз динаміки основних показників платоспроможності свідчить про зміцнення фінансової стабільності та нарощування власного потенціалу підприємства протягом 2022–2024 років.

Коефіцієнт забезпеченості оборотних активів власними оборотними коштами зріс із 0,63 у 2022 році до 0,82 у 2024 році (зростання на 30 % за два

роки). Це означає, що підприємство все більше покриває свої поточні активи за рахунок власних джерел, а залежність від позикових ресурсів зменшується.

Коефіцієнт загальної платоспроможності збільшився з 3,38 до 6,63, тобто більш ніж удвічі. Така позитивна тенденція свідчить про високу фінансову незалежність, адже активи підприємства більш ніж у шість разів перевищують його зобов'язання.

Коефіцієнт фінансового лівериджу дещо зріс (із 0,02 до 0,034), що вказує на обережне залучення позикових коштів при збереженні домінуючої ролі власного капіталу. Це підтверджує раціональну структуру фінансування, спрямовану на мінімізацію ризику неплатоспроможності.

Коефіцієнт відновлення платоспроможності у 2022–2023 рр. значно знизився (із 5,71 до 1,39), але у 2024 році зріс до 2,45, що свідчить про поступове відновлення ліквідності та підвищення здатності підприємства виконувати поточні зобов'язання.

Частка кредиторської заборгованості у власному капіталі й дебіторській заборгованості скоротилася у 2023 році до 0,06, а у 2024 році залишалася на низькому рівні (0,07), що підтверджує низький рівень боргового навантаження та достатність власних ресурсів.

Коефіцієнт співвідношення чистих оборотних активів із чистими активами демонструє нестабільну динаміку різке зниження у 2023 році (0,06), а потім значне зростання у 2024 році (0,77). Така ситуація може бути зумовлена змінами в структурі балансу, проте загальна тенденція на кінець періоду є позитивною.

Отже, підприємство протягом 2022–2024 рр. демонструє позитивну динаміку платоспроможності, зростання рівня автономії та покращення співвідношення між активами і зобов'язаннями. Це свідчить про високий рівень фінансової стійкості ТОВ «Везерфорд Україна» та його здатність своєчасно розраховуватись за боргами без загрози втрати ліквідності (рис.2.8) [54].

Узагальнюючим показником є його прибуток, котрий формується як фінансовий результат за всіма видами його діяльності. Його аналіз представлено у таблиці Додатку Ж.

У 2022–2024 рр. ТОВ «Везерфорд Україна» демонструвало позитивну динаміку прибутковості, хоча у 2024 році спостерігалось певне зниження результатів. Чистий прибуток зріс із 64,5 тис. грн у 2022 році до 321,1 тис. грн у 2023 році, після чого зменшився до 186,3 тис. грн у 2024 році. Основним чинником зростання у 2023 році стало збільшення чистого доходу від реалізації та зменшення частки операційних витрат. Зниження у 2024 році зумовлене падінням обсягів реалізації на 158,2 тис. грн при одночасному зростанні операційних витрат. Загалом підприємство залишається прибутковим, з достатнім рівнем операційної ефективності та потенціалом для стабілізації фінансових результатів (рис. 2.9).

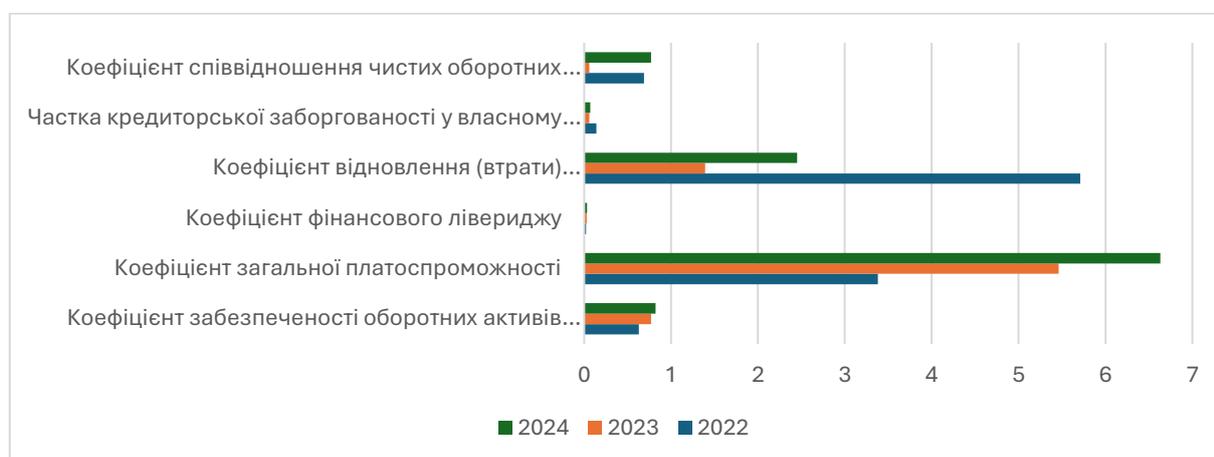

Рис. 2.8. Динаміка показників платоспроможності ТОВ «Везерфорд Україна» за 2022-2024 рр.

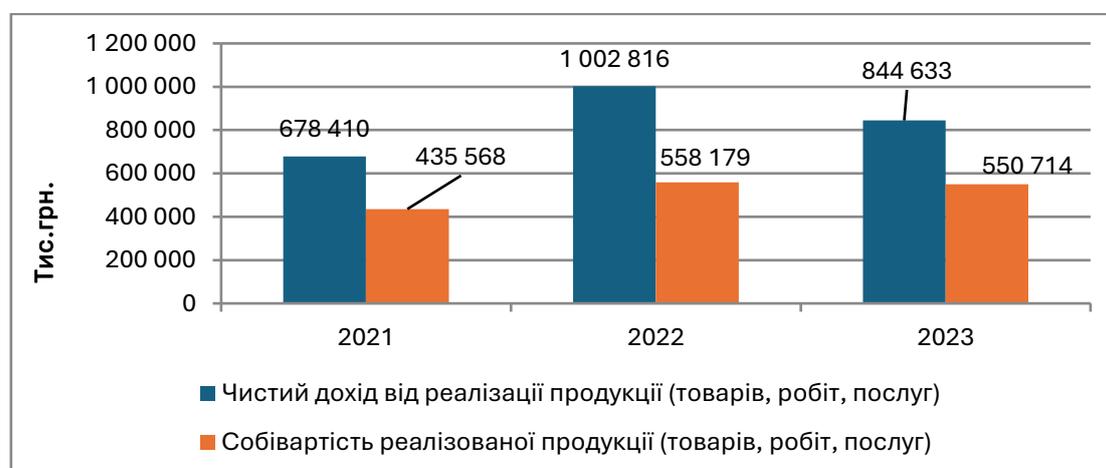

Рис. 2.9. Динаміка показників чистого доходу від реалізації та собівартості ТОВ «Везерфорд Україна» за 2022-2024 рр.

Фінансовий результат діяльності підприємства прямо корелює зі загальним обсягом доходів і витрат (Додаток 3) [57].

У 2022–2024 рр. доходи ТОВ «Везерфорд Україна» зросли загалом на 31 %, проте у 2024 році відбулося їх зниження на 13 % порівняно з попереднім роком. Основним джерелом доходів залишається виручка від реалізації продукції (понад 87 %), що свідчить про стабільну операційну діяльність. Водночас питома вага інших операційних доходів поступово зростає, що є позитивним сигналом диверсифікації прибутків.

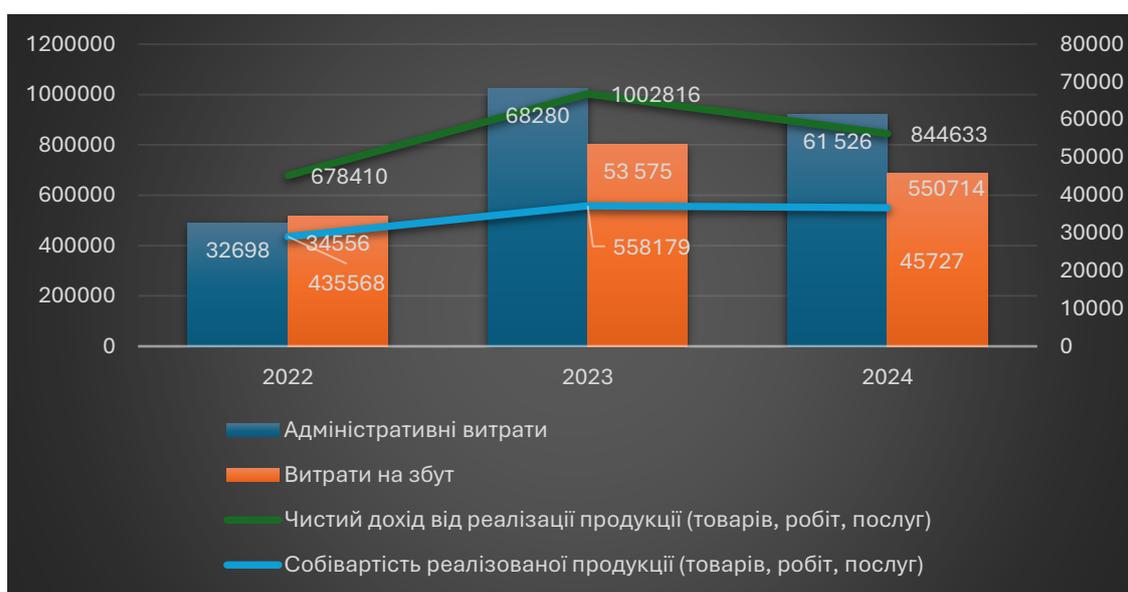

Рис. 2.10. Динаміка доходів і витрат ТОВ «Везерфорд Україна» за 2022–2024 рр.

Структура витрат демонструє домінування собівартості продукції (близько 79 % у 2024 р.), тоді як адміністративні й збутові витрати мають помірну тенденцію до скорочення. Зниження інших операційних витрат у 2023 році, а потім їх збільшення у 2024 році свідчить про коливання ефективності управління ресурсами.

Загалом підприємство зберігає прибутковий характер діяльності, однак зниження темпів зростання доходів у 2024 році потребує посилення контролю за витратами та пошуку нових джерел доходів для підтримання фінансової стабільності.

2.3. Оцінювання рівня фінансової безпеки ТОВ «Везерфорд Україна»

Оцінка економічної безпеки ТОВ «Везерфорд Україна» базується на гібридному методичному підході, що поєднує індикаторний аналіз (для моніторингу порогових значень) та інтегральне оцінювання. Застосована методика комплексного аналізу фінансового стану має на меті не лише діагностику поточних проблем, а й прогнозування перспективного стану та виявлення резервів потенціалу стійкого розвитку [46].

Сутність індикаторного підходу полягає у моніторингу фінансових показників для діагностики загроз. Порогові значення функціонують як граничні орієнтири: їх недотримання свідчить про високу ймовірність формування негативних тенденцій, які ставлять під загрозу фінансову безпеку. При цьому, оптимальний рівень безпеки досягається лише за умови, що всі індикатори знаходяться у безпечній зоні, забезпечуючи збалансованість фінансової системи підприємства.

Методологічний інструментарій розрахунку інтегральних показників поділяється на детерміновані та стохастичні методи. При цьому, початковий рівень агрегування даних часто використовує такі прості прийоми, як зважування за арифметичною нормою, підсумовування фактичних показників, визначення середнього значення, а також застосування рангових методів (сума місць) або вимірювання відхилень від нормативу (сума відстаней) [57].

Інтегральне оцінювання рівня фінансової безпеки ТОВ «Везерфорд Україна» було здійснено із застосуванням системи показників фінансового стану. Результатом цього процесу є розрахунок узагальненого показника, який не лише діагностує загальний рівень безпеки, але й визначає вагові коефіцієнти та вплив окремих індикаторів. Методика інтегрального оцінювання передбачає таку послідовність етапів:

1. Систематизація вихідних даних для комплексної фінансової оцінки. Цей етап включає формування та структурне групування інформації, отриманої безпосередньо з форм обов'язкової фінансової звітності (Балансу, Звіту про фінансові результати та ін.).

2. Формування індикаторної системи: відбір показників фінансової безпеки здійснюється на основі критерію їхньої релевантності та здатності відображати детермінований взаємозв'язок між аналітичними показниками та фактичними фінансовими результатами діяльності підприємства.

3. Динамічний аналіз ключових індикаторів фінансової безпеки. Метою цього етапу є обґрунтування причинно-наслідкового зв'язку (кореляції) між зміною обраних індикаторів та фактичними результативними показниками фінансово-економічної діяльності підприємства.

4. Етап передбачає кількісне визначення відхилень фактичних значень фінансових показників аналізованого періоду від їхніх встановлених порогових (критичних) значень.

5. Етап кількісно відображає співвідношення між фактичними та критичними (пороговими) значеннями індикаторів, дозволяючи визначити ступінь віддаленості підприємства від зони фінансових загроз.

6. Розрахунок інтегральної оцінки i -го індикатора в межах j -ї групи (характеристики) шляхом множення його встановленого вагового коефіцієнта на індикаторний коефіцієнт безпеки (співвідношення фактичного значення показника до його нормативного порогу).

7. Визначення інтегральної оцінки j -ї групи показників шляхом використання формули середньозваженого значення, що узагальнює внесок усіх індикаторів групи з урахуванням їхніх вагових коефіцієнтів.

8. Формування узагальненої, комплексної оцінки фінансової безпеки, яке базується на агрегуванні результатів j -х груп (оцінених на 7-му етапі) з обов'язковим врахуванням їхнього міжгрупового вагового коефіцієнта [11].

Результати інтегральної оцінки фінансової безпеки ТОВ «Везерфорд Україна» зображено у таблиці Додатку І.

Проведений аналіз складу, структури та динаміки доходів і витрат ТОВ «Везерфорд Україна» за 2022–2024 рр. свідчить про суттєві зміни у фінансових результатах підприємства.

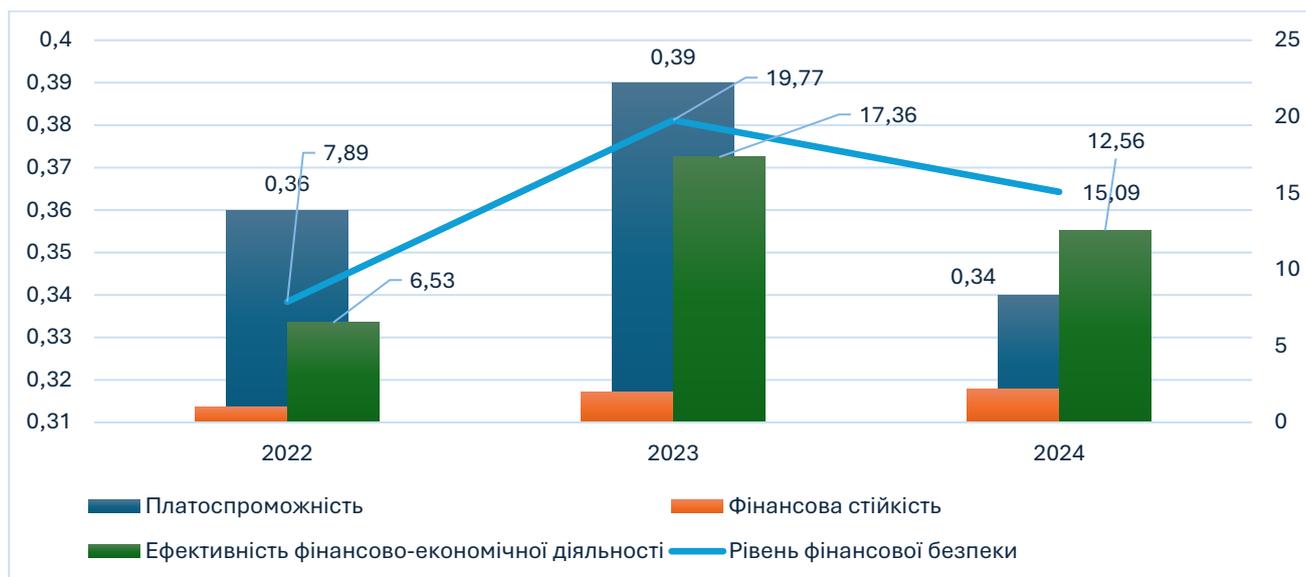

Рис. 2.11. Рівень фінансової безпеки ТОВ «Везерфорд Україна» у 2022-2024 рр.

У 2023 році порівняно з 2022 роком відбулося зростання доходів на 50,3%, головним чином за рахунок збільшення чистого доходу від реалізації продукції. Проте вже у 2024 році спостерігається зниження доходів на 12,8%, що свідчить про нестабільність ринкової кон'юнктури або скорочення обсягів реалізації. Структурно основу доходів формує чистий дохід від реалізації (понад 87%), тоді як інші операційні доходи мають другорядне значення, хоча й демонструють позитивну динаміку.

Витрати підприємства у 2022–2024 рр. мають тенденцію до помірному зростання (на 8,6% за два роки). Найбільшу частку у їх структурі займає собівартість реалізованої продукції (понад 78%), що свідчить про виробничу спрямованість діяльності компанії. При цьому адміністративні та збутові витрати демонструють значне коливання, а інші операційні витрати у 2023 році суттєво зменшилися, що позитивно вплинуло на загальну ефективність витрат.

Результати інтегральної оцінки фінансової безпеки підтверджують поступове покращення фінансового стану у 2023 році та незначне його зниження у 2024 році: комплексна оцінка зросла з 7,89 у 2022 р. до 19,77 у 2023 р., але у 2024 р. знизилася до 15,09.

Такі зміни свідчать про те, що у 2023 році підприємство досягло найвищого рівня фінансової стійкості та ефективності, проте у 2024 році спостерігається певне погіршення платоспроможності та прибутковості.

Загалом, ТОВ «Везерфорд Україна» характеризується достатнім рівнем фінансової безпеки, стабільною структурою доходів і витрат, однак для підтримання позитивної динаміки доцільно зосередити увагу на:

- зниженні собівартості продукції та підвищенні операційної ефективності,
- диверсифікації доходів,
- зміцненні ліквідності та автономії,
- стабілізації рентабельності в умовах коливань ринку.

Таким чином, підприємство має потенціал для подальшого зміцнення фінансової стійкості за умови ефективного управління витратами та оптимізації фінансових потоків.

Для повноцінного оцінювання рівня фінансової безпеки, інтегральний та індикаторний методи доцільно доповнювати моделями прогнозування ймовірності банкрутства. Це забезпечує превентивну діагностику кризових станів, оскільки незадовільний рівень фінансової безпеки є прямою передумовою фінансової неспроможності підприємства [49].

У таблиці 2.5 згруповано результати розрахунків по основним чотирьом моделям.

Результати оцінки ймовірності банкрутства ТОВ «Везерфорд Україна» за 2022–2024 рр. за допомогою чотирьох моделей свідчать про загальне покращення фінансового стану підприємства та зниження ризику неплатоспроможності. Модель Е. Альтмана (Z-рахунок) показує значне зростання показника з 2,78 у 2022 р. до 4,96 у 2024 р., що свідчить про перехід підприємства із «сірої зони» у зону фінансової стабільності, де ймовірність банкрутства є мінімальною. У 2023 р. спостерігалось тимчасове погіршення (0,49), однак у 2024 р. підприємство суттєво покращило результати, ймовірно завдяки зростанню прибутковості та оптимізації витрат.

Таблиця 2.5

Аналіз банкрутства за 4-ма моделями ТОВ «Везерфорд Україна» у 2022-
2024 рр.

Модель Е. Альтмана	2,78	0,49	4,96
Модель Спрінгейта	0,51	0,49	0,46
Метод рейтингової оціки фінансового стану підприємства, Р. С. Сафулін та Г. Г. Кадиков	2,12	2,46	2,7
Розширена факторна модель розрахунку коефіцієнта стійкості економічного зростання Г. О. Крамаренка	0,04	0,07	0,10

Модель Спрінгейта демонструє поступове зниження показника з 0,51 до 0,46, що може свідчити про певне погіршення короткострокової платоспроможності, проте значення залишається близьким до граничного рівня і не свідчить про критичний фінансовий стан. За методом рейтингової оцінки фінансового стану (Сафулін – Кадиков) відбулося стійке покращення: показник зріс із 2,12 у 2022 р. до 2,7 у 2024 р., що відповідає достатньому рівню фінансової стійкості та ефективності управління активами. Розширена факторна модель Крамаренка підтверджує позитивну динаміку економічного зростання: коефіцієнт збільшився з 0,04 у 2022 р. до 0,10 у 2024 р., що свідчить про поступове підвищення потенціалу розвитку підприємства та зростання його фінансової стійкості. Узагальнюючи, можна зробити висновок, що у 2022–2024 рр. ТОВ «Везерфорд Україна» зміцнило свої фінансові позиції, покращило показники платоспроможності, ліквідності та економічної стійкості. Незважаючи на коливання окремих коефіцієнтів, загальна тенденція свідчить про зниження ризику банкрутства та підвищення рівня фінансової безпеки підприємства.

Висновок до розділу 2

Узагальнюючи результати проведеного аналізу, можна зробити висновок, що ТОВ «Везерфорд Україна» у 2022–2024 роках демонструє загалом позитивну динаміку фінансового розвитку та високий рівень фінансової безпеки. Зростання

вартості активів і зміцнення власного капіталу свідчать про підвищення фінансової автономії підприємства та його спроможність забезпечувати стабільне функціонування в умовах макроекономічної нестабільності. Підприємство зберігає абсолютну фінансову стійкість, однак виявлені коливання показників ліквідності та уповільнення оборотності оборотних активів у 2024 році вказують на необхідність оптимізації управління оборотним капіталом.

Результати інтегрального оцінювання фінансової безпеки та застосування прогнозних моделей імовірності банкрутства підтверджують низький рівень загроз для платоспроможності компанії та її здатність ефективно протидіяти ризикам. Таким чином, фінансовий стан ТОВ «Везерфорд Україна» можна охарактеризувати як стабільний і керований, з наявністю окремих зон для вдосконалення, що потребують подальшої уваги у межах стратегічного управління фінансовою безпекою.

РОЗДІЛ 3

ШЛЯХИ ТА МЕХАНІЗМИ ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ТОВ «ВЕЗЕРФОРД УКРАЇНА»

3.1. Обґрунтування необхідності підвищення рівня фінансової безпеки підприємства

Проведений аналіз у попередньому розділі показав, що в період 2022–2024 рр. рівень фінансової безпеки ТОВ «Везердфорд Україна» знизився, особливо за групою індикаторів, що відображають фінансово-економічну ефективність. З огляду на це, стратегічною необхідністю для зміцнення фінансової безпеки в умовах війни є концентрація зусиль на підтримці прибуткової діяльності та ідентифікації джерел для нарощування прибутковості.

Дослідження фінансової безпеки передбачає використання факторного аналізу. Його мета полягає у кількісній оцінці та ідентифікації чинників, що детермінують розмір прибутку, отриманого суб'єктом господарювання. Отже, для обґрунтування управлінських рішень необхідно встановити вплив на динаміку валового прибутку (порівняно з попереднім періодом) таких індикаторів: зміна цінової політики, обсягів випуску, товарної структури, а також рівня та структури операційних витрат [55]. Вихідна інформація для здійснення факторного аналізу валового прибутку ТОВ «Везердфорд Україна» наведена у таблиці 4.1.

Аналіз вихідних даних для факторного аналізу валового прибутку ТОВ «Везерфорд Україна» демонструє значну волатильність ключових фінансових показників протягом досліджуваного періоду, що є типовим для операційної діяльності в умовах економічної та військової нестабільності.

Варто відзначити, що динаміка валового прибутку ТОВ «Везерфорд Україна» за 2022–2024 рр. демонструє суттєві коливання, що зумовлено як макроекономічними факторами, так і внутрішніми умовами діяльності компанії. У 2022 році спостерігається зростання валового прибутку на 27 541 тис. грн, що свідчить про ефективну адаптацію компанії до викликів воєнного стану. Це

могло бути забезпечено переважно за рахунок зростання цін на послуги, що випередило темпи підвищення собівартості. У 2023 році показник валового прибутку різко погіршується, фіксується падіння на –194 968 тис. грн, що стало наслідком різкого збільшення собівартості, зумовленої зростанням вартості імпортованих комплектуючих, логістичних витрат та енергоресурсів. У 2024 році втрати валового прибутку зменшилися (–31 205 тис. грн), що свідчить про початок стабілізації діяльності та про можливе застосування заходів оптимізації витрат.

Таблиця 4.1

Вихідні дані для факторного аналізу прибутку ТОВ «Везердфорд
Україна» за 2022-2024 рік, тис.грн.

	Рядок Ф№2	Базовий рік (0)	Базовий рік, перерахований на реалізацію звітнього року (1,0)	Звітний рік (1)
Показник				
А	Б	1	2	3
2022 рік				
Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)(ЧД)	2000	678 410	833262	1 394 881
Собівартість реалізованої продукції (С)	2050	435 568	1297831	1 124 498
Валовий прибуток (ВП)	2090	242 842	-464568	270 383
2023 рік				
Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) (ЧД)	2000	1 002 816	780847	1 219 996
Собівартість реалізованої продукції (С)	2050	558 179	1402859	970 327
Валовий прибуток (ВП)	2090	444 637	-622011	249 669
2024 рік				
Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) (ЧД)	2000	844 633	716607	1 218 948
Собівартість реалізованої продукції (С)	2050	500 714	1208813	906 234
Валовий прибуток (ВП)	2090	343 919	-492206	312 714

Порівняння чистого доходу та собівартості дозволяє виявити ключові джерела зміни валового прибутку та оцінити маржинальність діяльності підприємства.

У 2022 році чистий дохід збільшився з 678 410 тис. грн до 833 262 тис. грн, проте собівартість також істотно зросла – з 435 568 тис. грн до 1 297 831 тис. грн. Позитивний валовий прибуток був забезпечений переважно за рахунок сприятливих умов ціноутворення та зміни обсягів послуг. У 2023 році собівартість (1 402 859 тис. грн) суттєво перевищила чистий дохід (780 847 тис. грн), що призвело до від’ємного валового прибутку. Це свідчить про різке зниження маржинальності, зумовлене збільшенням вартості ресурсів та ймовірним скороченням активності замовників. У 2024 році у перерахованих даних ситуація залишається негативною: ЧД складає 716 607 тис. грн, тоді як собівартість досягає 1 208 813 тис. грн. Водночас фактичний валовий прибуток звітного року є позитивним (+312 714 тис. грн), що вказує на суттєве підвищення ефективності цінової політики та/або зниження реальних витрат у 2024 році.

Для комплексної оцінки формування фінансового результату доцільно зосередити увагу на таких аспектах:

- Ціновий фактор. необхідно провести оцінку того, наскільки зміна цін у 2023–2024 рр. вплинула на рівень валового прибутку та чи можливий подальший перегляд тарифних ставок.

- Фактор обсягу послуг. зміни обсягів виконаних робіт суттєво вплинули на фінансові результати, особливо на позитивну динаміку у 2022 році та падіння у 2023 році.

- Структура витрат. визначення найбільш витратних компонентів собівартості (матеріальні ресурси, імпорتنі комплектуючі, логістика, амортизація), дослідження причин різкого зростання у 2023 році та оцінка ефекту оптимізаційних заходів, реалізованих у 2024 році [60].

Дане дослідження проведено на основі таблиці 3.2.

Таблиця 3.2

Результати факторного валового прибутку ТОВ «Везердфорд Україна» за 2022-2024 рік, тис.грн.

Назва фактора	Сума впливу		
	2021 рік	2022 рік	2023 рік
Відхилення валового прибутку, всього у т.ч. за рахунок:	27 541	-194 968	-31 205
1. Зміни цін на продукцію			
2. Зміни обсягу виробництва і реалізації	734 951	871 680	804 920
3. Зміни структури продукції	480 737	672 859	486 363
4. Зміни рівня витрат	-425 306	-771 277	-538 493
5. Зміни структури витрат	173 333	432 532	-302 579
Резерв зростання валового прибутку (1+2+3+4)	-762 841	-968 230	-783 995

Проведений факторний аналіз валового прибутку (ВП) ТОВ «Везердфорд Україна» за 2022–2024 роки дозволяє точно ідентифікувати ключові фактори, що спричинили значну волатильність фінансового результату в умовах воєнного часу, а також визначити найбільші резерви зростання (рис.3.1).

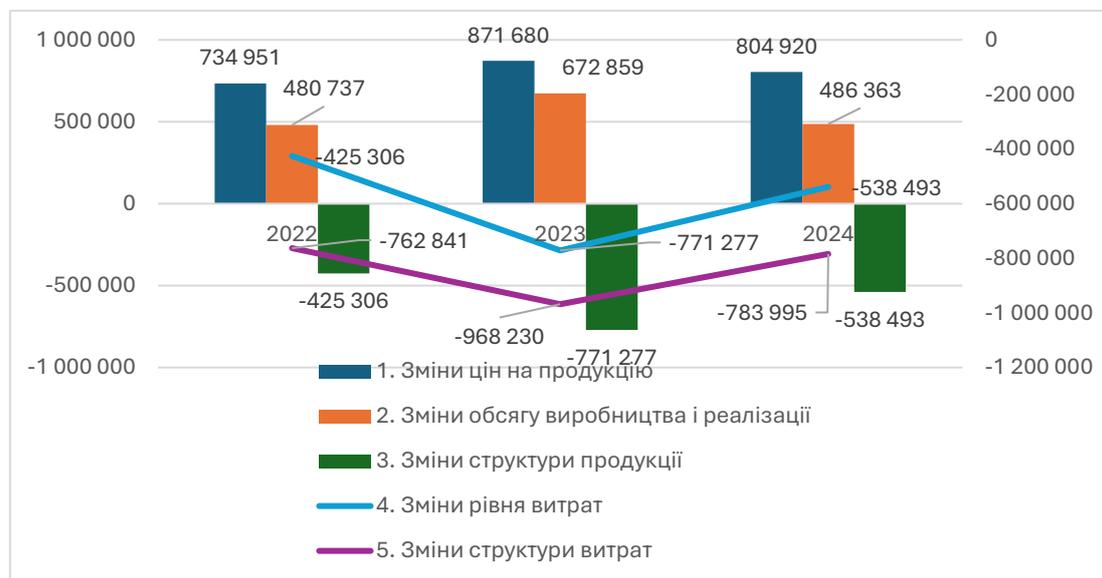

Рис.3.1. Вплив факторів на резерв зростання валового прибутку ТОВ «Везердфорд Україна» за 2022-2024 рр.

Для проведення факторного аналізу прибутку підприємства важливим є ідентифікація та оцінка вартості факторів на першому і другому рівнях (табл.3.3) [57].

Таблиця 3.3

Факторний аналіз прибутку від звичайної діяльності до оподаткування за факторами першого і другого рівнів ТОВ «Везерфорд Україна» за 2022-2024 рр.

Назва фактора	Рядок Ф№2	2022 рік	2023 рік	2024 рік	Величина впливу фактора (абсолютне відхилення)	
					2023-2022	2024-2023
					4	5
А	Б	1	2	3	4	5
1. Фінансовий результат від операційної діяльності	р.2190 (2195)	79 330	388 551	210 944	309 221	-177607
- Прибуток валовий	2090	242 842	444 637	293 919	201 795	-150718
- Інші операційні доходи	2105+...+2120	60 613	103 194	104 974	42 581	1780
- Витрати адміністративні	2130	32698	68280	61526	35 582	-6754
- Витрати на збут	2150	34556	53575	45727	19 019	-7848
- Інші операційні витрати	2180	156871	37425	80696	-119 446	43271
2. Фінансовий результат від фінансової діяльності	р.2220+р.2200-р.2250-р.2255	0	3521	18573	3 521	15052
- Доходи інші фінансові	2220					
- Витрати фінансові	2250	0	3521	18573	3521	15052
- Дохід від участі в капіталі	2200	0	0	0	0	0
- Втрати від участі в капіталі	2255	0	0	0	0	0
3. Фінансовий результат від іншої звичайної діяльності	р.2240-р.2270	0	0	0	0	0
- Доходи інші	2240	-174	-44	-1915	130	-1871
- Витрати інші	2270	260	1625	1075	1365	-550
4. Фінансовий результат до оподаткування	п.1+п.2+п.3=р.2290	434	1669	2990	1235	1321
- Прибуток операційний	п. 1	79 156	392 028	227 602	312 872	-164426
- Прибуток фінансовий	п. 2					
- Прибуток інший звичайний	п. 3	79 330	388 551	210 944	309 221	-177607
5. Чистий фінансовий результат	п.4-р.2300+р.2305=р.2350 (2355)	0	3521	18573	3521	15052
- Прибуток до оподаткування	п. 4	-174	-44	-1915	130	-1871
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	64 547	321 112	186 294	256 565	-134818
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	79 156	392 028	227 602	312 872	-164426
6. Сукупний дохід	р.2350+р.2460=р.2465	-14609	-70916	-41308	-56307	29608
- Чистий прибуток	2350					
інший сукупний Дохід після оподаткування	2460	0	0	0	0	0

Аналіз динаміки валового прибутку ТОВ «Везерфорд Україна» протягом 2022–2024 років засвідчив значну нестабільність фінансових результатів,

обумовлену впливом як зовнішніх, так і внутрішніх чинників. Найкритичнішим періодом для фінансової безпеки підприємства став 2023 рік, коли різке зростання собівартості та погіршення умов ведення бізнесу призвели до максимального падіння валового прибутку. Попри це, у 2024 році компанія продемонструвала тенденцію до стабілізації, що свідчить про часткову адаптацію та ефективність управлінських рішень.

Факторний аналіз підтверджує, що найбільший позитивний внесок у зміну валового прибутку забезпечували два ключові фактори: зміна обсягу реалізації та зміна структури продукції. Високі значення цих факторів протягом усіх років свідчать про стабільний попит на послуги компанії й ефективну диверсифікацію асортименту у бік високомаржинальних операцій. Зміна структури послуг, зокрема збільшення частки складних технічних технологій, відіграла особливо важливу роль у 2023 році, коли обсяги робіт сприяли частковому згладженню негативних тенденцій [69].

Водночас ключовими деструктивними чинниками стали зміна рівня витрат та структура витрат. Саме вони знівеливали позитивний вплив доходних факторів. Найбільш негативний вплив спостерігався у 2023 році, що було зумовлено високою інфляцією, девальвацією національної валюти, різким зростанням логістичних витрат та здорожчанням імпортного обладнання. У 2024 році негативний тиск витрат зменшився, хоча й залишився значним, а структура витрат змінилася на гірше, що проявилось в появі додаткових неефективних статей.

Аналіз «резерву зростання валового прибутку» показав, що його значення протягом досліджуваного періоду залишалось від'ємним. Це свідчить не про потенціал нарощення прибутковості, а про обсяг збитків, яких підприємство могло б зазнати, якби не діяло сприятливих факторів обсягу та структури. Значний від'ємний резерв, що коливається в межах від -762 млн грн до -968 млн грн, підкреслює глибоку диспропорцію між доходами і витратами, що становить ключовий ризик для фінансової безпеки компанії [67].

Отже, результати дослідження свідчать про те, що першочергові управлінські зусилля мають бути спрямовані на контроль та оптимізацію витрат, підвищення ресурсної ефективності, локалізацію критичних елементів собівартості та впровадження інструментів управління маржинальністю. Компанія має достатній попит та міцні позиції на ринку, однак подальша стійкість її фінансових результатів залежатиме від здатності керівництва мінімізувати витратні ризики та підтримувати баланс між цінами, обсягами та структурою наданих послуг.

3.2. Удосконалення системи управління фінансовими ризиками та впровадження цифровізації фінансових процесів як інструмент підвищення фінансової безпеки підприємства

Ефективна система управління фінансовими ризиками є ключовим елементом забезпечення фінансової стійкості ТОВ «Везерфорд Україна», враховуючи високий рівень невизначеності, що супроводжує діяльність компаній у сервісному секторі нафтогазової галузі. За результатами проведеного аналізу виявлено низку ризиків, що мають найбільш істотний вплив на фінансові результати підприємства, а саме: валютний ризик, ризик ліквідності, кредитний ризик контрагентів та операційно-фінансові ризики. Для мінімізації їх впливу пропонуються такі напрями вдосконалення системи ризик-менеджменту (рис.3.2) [58].

Розглянемо більш детально кожний із запропонованих напрямів.

1. Формування єдиної інтегрованої системи ідентифікації та моніторингу фінансових ризиків.

Отже, для зниження ймовірності виникнення неконтрольованих фінансових втрат доцільно впровадити комплексну систему, що охоплює:

– регулярний моніторинг зовнішнього середовища (курсів коливань, змін податкових вимог, вартості логістики, регуляторних рішень),

- створення інтегрованого переліку ризиків із присвоєнням їм категорій за рівнем впливу,
- використання КРІ ризиків (Risk Indicators): рівень дебіторської заборгованості, відношення короткострокових зобов'язань до оборотних активів, частота затримок платежів від ключових клієнтів.

Як показує практика, запровадження централізованої платформи фіксації даних (наприклад, модулів ERP-системи) дозволить автоматизувати збір, аналіз і реагування на зміни ризикового профілю компанії.

Напрями вдосконалення системи ризик-менеджменту	Формування єдиної інтегрованої системи ідентифікації та моніторингу фінансових ризиків
	Мінімізація валютного ризику та ризику зміни цін на імпортовані матеріали
	Зниження кредитного ризику контрагентів
	Управління ризиком ліквідності та грошових потоків
	Оптимізація операційно-фінансових ризиків

Рис.3.2. Напрями вдосконалення системи ризик-менеджменту як елементу фінансової безпеки підприємства

[*сформовано автором]

2. Мінімізація валютного ризику та ризику зміни цін на імпортовані матеріали.

Даний напрям найбільш актуальний для компаній сервісного сектору, які імпортують обладнання та комплектуючі, значну роль відіграє валютна нестабільність. Вважаємо доцільно впровадити такі інструменти:

- валютне хеджування через форвардні контракти або природне хеджування (збалансування валютних потоків у межах одного періоду);
- перегляд умов контрактів з постачальниками із фіксацією курсу валют на момент замовлення;

- створення резервного валютного фонду для покриття курсових коливань;

- оптимізація структури закупівель через використання місцевих постачальників у разі можливості.

Аналіз показав, що застосування цих інструментів дозволить знизити волатильність витрат та збільшити прогнозованість фінансових результатів.

3. Зниження кредитного ризику контрагентів.

Проведене дослідження показало, що значний вплив на грошові потоки ТОВ «Везерфорд Україна» має несвоєчасність розрахунків клієнтів, особливо великих нафтогазовидобувних компаній. Саме тому в роботі для зниження кредитного ризику пропонується:

- впровадження скорингової моделі оцінки платоспроможності контрагентів;

- встановлення лімітів кредитування залежно від фінансового стану та історії розрахунків;

- застосування авансових платежів або часткової передоплати для нових клієнтів;

- страхування комерційних ризиків або використання банківських гарантій.

Вважаємо, що стандартизація кредитної політики дозволить скоротити частку проблемної дебіторської заборгованості та покращити ліквідність.

4. Управління ризиком ліквідності та грошових потоків.

Даний напрям дозволить дозволить забезпечити стабільну операційну роботу за рахунок впровадження:

- Cash-flow планування на 1–3 місяці з щотижневим оновленням прогнозів;

- резерв ліквідності, еквівалентний витратам на 1–1,5 місяці операційної діяльності;

- використання овердрафтових кредитних ліній із мінімальними ставками для покриття короткострокових касових розривів;

- автоматизацію контролю платежів та пріоритизацію витрат.

Застосування такого підходу дозволить забезпечити рівномірність грошових потоків і зменшати ризик втрати платоспроможності в умовах ринкових коливань.

5. Оптимізація операційно-фінансових ризиків.

Даний напрям передбачає, що операційні збої, затримки в постачанні, простій обладнання або помилки персоналу безпосередньо впливають на фінансові результати. Для їх мінімізації пропонується:

- удосконалення логістичних процесів та управління запасами;
- стандартизація операційних процедур (SOP) і підвищення кваліфікації персоналу;
- страхування виробничих та операційних ризиків;
- використання інструментів цифрової діагностики обладнання для попередження аварій та простоїв.

Також у сучасних умовах турбулентності та високих фінансових ризиків цифровізація фінансових процесів стає ключовим інструментом підвищення фінансової безпеки підприємства. Для ТОВ «Везерфорд Україна», яке працює в умовах воєнних загроз, коливання валютного курсу та нестабільності ринку послуг нафтогазовидобутку, цифрові рішення дозволяють оперативно контролювати витрати, покращувати прогнозування та мінімізувати ризики управлінських помилок. Основними напрямками цифрової трансформації фінансової діяльності є впровадження фінансово-аналітичних систем, автоматизація контролю витрат та використання інструментів прогнозової аналітики (рис.3.3) [63].

Розглянемо більш детально запропоновані напрями.

1. Впровадження фінансово-аналітичних систем (BI, ERP). Саме використання комплексних ERP-рішень (SAP, Oracle NetSuite, Microsoft Dynamics 365) та бізнес-аналітики (Power BI, Tableau) дозволить забезпечити:

- централізацію фінансових даних у єдиній системі;
- автоматичне формування управлінської звітності;

- інтеграцію операційної, виробничої та фінансової інформації;
- прискорення процесів бюджетування та план-факт аналізу.

Для ТОВ «Везерфорд Україна» впровадження ВІ-панелей дозволить оперативно відстежувати ключові індикатори фінансової безпеки (рентабельність послуг, ліквідність, оборотність капіталу), забезпечуючи прозорість прийняття рішень.

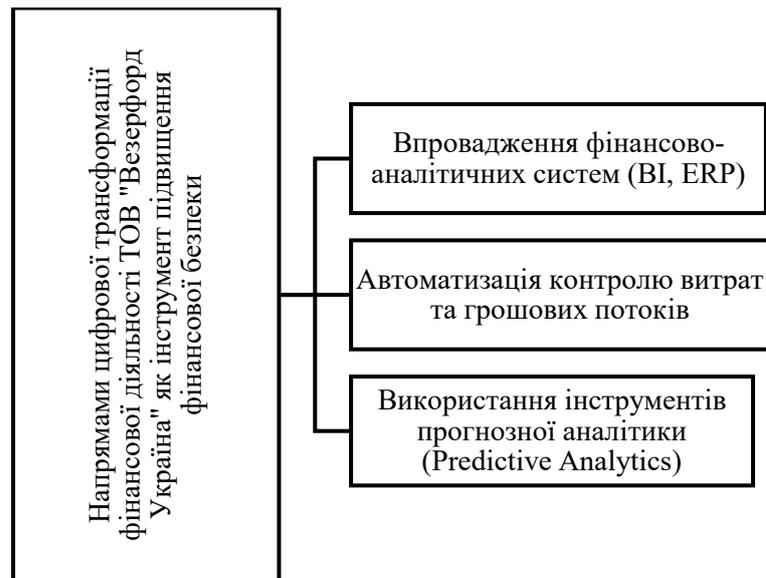

Рис. 3.3. Цифровізація фінансових процесів ТОВ «Везерфорд Україна» як інструмент підвищення фінансової безпеки

[*сформовано автором]

2. Автоматизація контролю витрат та грошових потоків. Даний напрям впровадження автоматизованих систем контролю (Cost Control Systems) дозволить:

- відстежувати витрати в режимі реального часу,
- встановлювати ліміти на статті бюджету,
- здійснювати попередній контроль платіжних заявок,
- формувати цифрові маршрути погодження (workflow),
- зменшувати ризики зловживань та людських помилок.

Для ТОВ «Везерфорд Україна» це означає:

- зниження вартості операційної діяльності,

- можливість швидкої реакції на перевитрати,
- прозорий розподіл відповідальності між фінансовим відділом та операційними підрозділами.

3. Використання інструментів прогнозної аналітики (Predictive Analytics).

Системи прогнозної аналітики на основі машинного навчання дозволяють:

- моделювати рух грошових потоків з урахуванням сезонності та зовнішніх ризиків;
- прогнозувати відхилення від бюджету;
- оцінювати чутливість фінансових показників до змін ринку (ціни на нафту, курс валют, вартість логістики);
- оцінювати імовірність фінансових ризиків (дефіцит обігових коштів, перевищення витрат, збитковість проєктів).

Для ТОВ «Везерфорд Україна» застосування Predictive Analytics дозволить: прогнозувати маржинальність окремих сервісних ліній, покращити управління контрактами та закупівлями, планувати фінансові сценарії в умовах війни та нестабільності.

Цифровізація фінансових процесів значно підвищує рівень фінансової безпеки підприємства за рахунок прозорості, швидкості аналізу та обґрунтованості управлінських рішень. Для «Везерфорд Україна» цифрові інструменти є не просто засобом оптимізації, а стратегічною умовою забезпечення стійкості бізнесу та зменшення впливу зовнішніх ризиків.

3.3. Оцінка ефективності запропонованих заходів та їх вплив на рівень фінансової безпеки ТОВ «Везерфорд Україна»

Запропоновані заходи з підвищення фінансової безпеки (оптимізація структури витрат, удосконалення системи ризик-менеджменту, цифровізація фінансових процесів) передбачають отримання як прямого, так і опосередкованого економічного ефекту.

Варто відзначити, що до основних критеріїв оцінки очікуваного результату належать:

- зменшення операційних витрат унаслідок автоматизації контролю витрат та оптимізації матеріальних потоків;
- скорочення фінансових ризиків (кредитних, валютних, операційних) за рахунок впровадження сучасної системи ризик-менеджменту;
- прискорення обігу грошових коштів і зменшення дебіторської заборгованості;
- зростання точності планування та прогнозування, що дозволяє уникнути фінансових втрат, пов'язаних із неефективним бюджетуванням;
- зменшення непродуктивних витрат, виявлених у процесі застосування ERP та BI-систем.

В такому випадку очікуваний економічний ефект може бути оцінений за формулою [59,69]:

$$E_{\text{оч}} = (B_0 - B_1) + (P_0 - P_1) + D_{\text{цифр}}, \quad (3.1)$$

де B_0, B_1 – витрати до і після впровадження заходів;

P_0, P_1 – рівень ризикових втрат до і після запровадження ризик-менеджменту;

$D_{\text{цифр}}$ – додатковий дохід/економія від цифровізації процесів (оптимізація обліку, скорочення часу операцій, автоматизація звітності).

Так, за попередніми оцінками, очікуване зниження витрат може становити 8–12% на рік, зменшення ризикових втрат – 15–20%, а приріст економії завдяки цифровізації – 5–7%. Саме такі прогнози дають можливість спрогнозувати рівень зміни фінансової безпеки ТОВ «Везерфорд Україна» на найблищій період.

Для оцінки впливу запропонованих заходів доцільно використати інтегральний індекс фінансової безпеки, що враховує:

- ліквідність і платоспроможність підприємства;
- рівень ризикових експозицій;

- ефективність управління витратами;
- стійкість грошових потоків;
- залежність від зовнішніх джерел фінансування;
- рівень цифровизації фінансових процедур.

Порівняльна оцінка запропонованих змін може бути представлена у вигляді таблиці 3.4.

Таблиця 3.4

Порівняльна оцінка ефективності заходів щодо підвищення фінансової безпеки ТОВ «Везерфорд Україна» [*сформовано автором]

Показник	До впровадження (2024)	Після впровадження (очікувано)	Відхилення	Тенденція
Інтегральний рівень фінансової безпеки	15,09	18,50	+3,41	покращення
Коефіцієнт критичної ліквідності	0,77	1,10	+0,33	зростання
Коефіцієнт покриття	1,15	1,60	+0,45	поліпшення
Коефіцієнт забезпеченості оборотних активів власними засобами	0,82	1,05	+0,23	зміцнення
Рівень операційних ризиків	середній	низький	–	зниження
Рівень кредитного ризику	середній	низький	–	зниження
Частка непродуктивних витрат	~12%	7%	-5%	оптимізація
Швидкість обробки фінансових операцій	100%	140%	+40%	прискорення
Рівень фінансової стійкості (інтегрально по групі II)	7,29	8,30	+1,01	зміцнення
Рентабельність продажів	31,84%	38–40%	+7%	покращення
Рентабельність власного капіталу	2,16%	2,8%	+0,64%	зростання

Згідно з результатами оцінки, ТОВ «Везерфорд Україна» демонструє помітне посилення фінансової стійкості та зменшення ризикових факторів, що підтверджує ефективність запропонованих заходів.

Отже, в ході оцінки встановлено, що впровадження систем ризик-менеджменту, цифровізації фінансових процесів та оптимізації витрат позитивно впливає на рівень фінансової безпеки ТОВ «Везерфорд Україна». Серед ключових ефектів:

- підвищення ефективності фінансового управління;
- мінімізація ризикових втрат;
- підвищення прозорості та контрольованості фінансових потоків;
- покращення прогнозування та планування;
- зростання інвестиційної привабливості підприємства.

Отже, ТОВ «Везерфорд Україна» рекомендується розширити використання інструментів прогнозної аналітики для оцінки сценаріїв розвитку фінансових ризиків, постійно оновлювати методи фінансового моніторингу відповідно до змін у ринковому та регуляторному середовищі, а також інтегрувати ERP-систему з модулем управління ризиками для автоматизації аналізу та контролю ключових KPI. Крім того, слід забезпечити навчання персоналу щодо роботи з ВІ-системами та цифровими інструментами фінансового контролю, а також проводити щорічну переоцінку рівня фінансової безпеки для визначення актуальних загроз і коригування стратегії.

Висновки до розділу 3

Наведений аналіз дозволяє сформулювати підсумковий висновок щодо стану та шляхів підвищення рівня фінансової безпеки ТОВ «Везерфорд Україна» у 2022–2024 роках. Дослідження підтвердило, що в умовах економічної та воєнної нестабільності фінансова безпека компанії зазнала суттєвого погіршення, насамперед через зростання собівартості, що спричинило високу волатильність валового прибутку. З метою стабілізації та зміцнення фінансової

стійкості запропоновано комплекс заходів, який поєднує вдосконалення системи управління фінансовими ризиками з акцентом на мінімізацію валютних, кредитних і операційних ризиків та цифрову трансформацію ключових фінансових процесів шляхом впровадження ERP- і BI-рішень, а також розвитку прогнозної аналітики. Проведена оцінка ефективності доводить, що реалізація запропонованих заходів здатна забезпечити істотне зростання інтегрального рівня фінансової безпеки підприємства, підвищення точності фінансового контролю й аналітики, а також скорочення операційних витрат. У підсумку це створює необхідні передумови для підвищення конкурентоспроможності компанії та стійкого функціонування в умовах невизначеності.

ВИСНОВКИ

Фінансова безпека підприємства в умовах економічної турбулентності виступає комплексною стратегічною категорією, яка інтегрує елементи фінансової стабільності та стійкості й забезпечує здатність підприємства протидіяти зовнішнім і внутрішнім загрозам. Проведений аналіз економічної сутності та ієрархії категорій доводить, що саме фінансова безпека є цільовим станом, на досягнення якого має бути спрямована система управління. Особливої ваги набуває врахування мультиплікативного ефекту воєнно-економічних ризиків, що вимагає переходу до системного підходу в управлінні.

Розглянута система управління фінансовою безпекою (СУФБ) відображає її як динамічну та циклічну структуру, що включає об'єкт, суб'єкт та процес управління, у межах якого особливе значення має захисний елемент. Саме він забезпечує можливість швидкого реагування на критичні загрози й нейтралізацію їхнього впливу на фінансовий стан підприємства.

Методичний інструментарій оцінювання фінансової безпеки передбачає застосування комплексного підходу, що поєднує індикаторний аналіз та інтегральні методики. Індикаторний підхід дозволяє здійснювати регулярний моніторинг ключових показників та визначати факт наближення до критичних порогів, тоді як інтегральні моделі, зокрема Z-Score Альтмана, дають змогу отримати прогностичні висновки щодо ризику фінансової неспроможності.

Формування антикризової фінансової стратегії підтверджує, що в умовах високої невизначеності найбільш ефективним є гнучкий (адаптивний) підхід, орієнтований на сценарне планування, ковзне бюджетування та підвищення оперативності управлінських рішень. Синергія ресурсної, захисної та інвестиційної стратегій створює основу для побудови надійного фінансового механізму, здатного забезпечити стійкий розвиток підприємства незважаючи на воєнно-економічні виклики. Таким чином, розділ формує цілісне теоретико-

методичне підґрунтя для подальших практичних досліджень і розроблення ефективної системи управління фінансовою безпекою підприємства.

Робота була виконана на основі ТОВ «Везерфрд Україна». Підприємство займається наданням широкого спектру технічних послуг у сфері видобутку нафти і природного газу, починаючи з установки свердловини і закінчуючи виробництвом. Другий розділ роботи присвячено аналізу рівня фінансової безпеки. Проведений аналіз рівня фінансової безпеки ТОВ «Везерфорд Україна» за 2022–2024 рр. дозволяє зробити низку ключових висновків щодо динаміки фінансово-господарської діяльності підприємства та його стійкості. Загальна вартість майна компанії продемонструвала позитивну динаміку розвитку, зрісши на 58% за аналізований період (з 924 576 тис. грн до 1 461 680 тис. грн). Фінансова незалежність зміцнилася завдяки суттєвому зростанню власного капіталу в 2,4 раза (до 676 096 тис. грн у 2024 р.), що призвело до збільшення його частки у балансі з 30,26 % до 46,25 %. Підприємство протягом 2022–2024 рр. підтримувало абсолютну фінансову стійкість, а трикомпонентний показник фінансової стійкості залишався на рівні $S(\Phi)=\{1;1;1\}$, що свідчить про повне покриття запасів власними коштами та відсутність залежності від зовнішніх джерел фінансування.

У структурі активів спостерігалось скорочення частки необоротних активів (з 10,28 % до 4,23 %), що може вказувати на недостатні інвестиції у виробничий потенціал, тоді як оборотні активи значно зросли (на 67 %), збільшивши свою питому вагу до 94,82 %. Позитивною тенденцією є зростання фондівіддачі з 7,41 грн до 14,23 грн, хоча технічний стан основних фондів погіршився, а саме коефіцієнт зносу зріс з 0,74 до 0,84. Ефективність використання оборотних активів знизилася у 2024 році після зростання у 2023 році: коефіцієнт їх оборотності уповільнився з 0,97 до 0,64, а високий коефіцієнт простроченої дебіторської заборгованості (0,85–0,86) та зниження рентабельності оборотних активів до 11,32 % залишаються критичними проблемами.

Ліквідність підприємства загалом залишалася стабільною за відсутності банківських кредитів, проте рівень абсолютної ліквідності у 2024 році погіршився дефіцит найбільш ліквідних активів зріс до –604,1 тис. грн. Коефіцієнт швидкої ліквідності знизився до 0,77, що є нижчим за нормативне значення, і свідчить про ймовірну недостатність високоліквідних ресурсів для покриття короткострокових зобов'язань без залучення запасів. Водночас платоспроможність підприємства зміцнювалася: коефіцієнт загальної платоспроможності зріс більш ніж удвічі (з 3,38 до 6,63), а забезпеченість оборотних активів власними коштами збільшилася до 0,82, що вказує на зниження залежності від позикових ресурсів.

Фінансові результати також продемонстрували зміни: хоча чистий прибуток у 2024 році знизився до 186,3 тис. грн через падіння обсягів реалізації та зростання операційних витрат, інтегральна оцінка фінансової безпеки загалом залишалася високою. Комплексний показник фінансової безпеки зріс з 7,89 у 2022 році до пікового значення 19,77 у 2023 році, але у 2024 році знизився до 15,09. Моделі прогнозування банкрутства підтвердили зниження ризику неплатоспроможності: за моделлю Е. Альтмана Z-рахунок у 2024 році становив 4,96, що перевело підприємство в зону фінансової стабільності.

У підсумку ТОВ «Везерфорд Україна» демонструє високий рівень фінансової стійкості та платоспроможності, зміцнюючи власний капітал і підвищуючи автономію. Водночас 2024 рік характеризується погіршенням операційної ефективності, уповільненням оборотності активів, зниженням абсолютної ліквідності та рентабельності, а також проблемами з платіжною дисципліною контрагентів. Для забезпечення подальшого зміцнення фінансової безпеки підприємству доцільно посилити контроль за дебіторською заборгованістю, оптимізувати рівень запасів, працювати над зниженням собівартості та диверсифікацією доходів.

Проведений аналіз фінансової безпеки ТОВ «Везерфорд Україна» підтвердив стратегічну необхідність її зміцнення, оскільки у 2022–2024 рр. спостерігалось суттєве зниження ключових індикаторів, особливо тих, що

відображають фінансово-економічну ефективність. Саме тому у розділі 3 роботи було проведено розрахунок волативності валового прибутку, котрий виявилася одним із найбільш критичних чинників: у 2023 році зафіксовано його максимальне падіння на –194 968 тис. грн, що було зумовлено зростанням вартості імпортованих комплектуючих, логістики та енергоресурсів. Факторний аналіз визначив, що позитивні драйвери це зростання обсягів реалізації та зміна структури продукції, що сприяли поліпшенню фінансових результатів, проте їхній вплив був нівельований негативною динамікою витрат, особливо зміною рівня та структури витрат, які у 2023 році стали найбільш деструктивними через інфляційні та девальваційні процеси. Протягом аналізованого періоду «резерв зростання валового прибутку» залишався від’ємним і коливався від –762 млн грн до –968 млн грн, що засвідчує стійку диспропорцію між доходами та витратами і підсилює ризики для фінансової безпеки.

У відповідь на виявлені загрози першочерговими напрямками зміцнення фінансової безпеки визначено оптимізацію витрат, підвищення ресурсної ефективності, локалізацію критичних елементів собівартості та формування системного управління маржинальністю. Удосконалення системи ризик-менеджменту передбачає мінімізацію валютного, кредитного, ліквідного та операційно-фінансових ризиків шляхом впровадження інтегрованої системи моніторингу ризиків, використання валютного хеджування та резервного валютного фонду, запровадження скорингових моделей для оцінки контрагентів, посилення контролю за грошовими потоками через Cash-flow планування та створення резервів ліквідності, а також оптимізацію логістичних і операційних процесів.

Цифровізація фінансових процесів визначена ключовою умовою підвищення прозорості, передбачуваності та керованості фінансової діяльності компанії. Йдеться про впровадження ERP- і BI-систем для централізації даних та автоматизації управлінської звітності, встановлення автоматизованих систем контролю витрат у режимі реального часу, а також використання інструментів прогнозування аналітики для моделювання руху грошових потоків, оцінювання

відхилень від бюджету та визначення чутливості фінансових показників до ринкових змін.

Оцінка ефективності запропонованих заходів підтверджує їх значний потенціал: очікується зниження витрат на 8–12% на рік, скорочення ризикових витрат на 15–20%, отримання 5–7% економії завдяки цифровізації. Порівняльна оцінка прогнозує зростання інтегрального рівня фінансової безпеки з 15,09 до 18,50 (+3,41), поліпшення коефіцієнта критичної ліквідності з 0,77 до 1,10, зниження операційних та кредитних ризиків із середнього до низького рівня, оптимізацію частки непродуктивних витрат з приблизно 12% до 7%, а також підвищення рентабельності продажів із 31,84% до 38–40%.

Отже, реалізація комплексу запропонованих заходів, а саме оптимізації витрат, удосконалення ризик-менеджменту та цифрової трансформації фінансових процесів забезпечує всебічне посилення фінансової безпеки ТОВ «Везерфорд Україна», сприяючи підвищенню ефективності управління, мінімізації ризикових витрат та формуванню стійкого фінансового розвитку в умовах зовнішньої нестабільності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Корнієнко Т. О., Вінницька О. А., Чвертко Л. А. Аналіз фінансової складової економічної безпеки підприємства // Міжнародний науковий журнал "Інтернаука". Серія: "Економічні науки". – 2022. – №2. <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2022-2-7920>.
2. Формування механізму забезпечення фінансово-економічної безпеки в системі управління портовими підприємствами: монографія; за ред. Л.В. Ширяєвої. Видавничий дім «Інтернаука». К.: 2021. 174 с.
3. Яструбецька Л. С. Комплексна методика оцінки рівня фінансової безпеки суб'єктів підприємництва в Україні за умов гібридних загроз. *Підприємництво та інновації*. 2021. Вип. 17. С. 75–82.
4. Лищенко, М.О., Овчаренко, Є.І., Гук, О.В., & Мохонько, Г.А. Формування конкурентних витрат на основі вдосконалення системи управління виробництвом підприємства в контексті забезпечення фінансово-економічної безпеки. *Формування ринкових відносин в Україні – 2022. – 2. – 170-178*.
5. Варналій З. С. та ін. Фінансова безпека підприємства: навч. посіб.; за ред. З. С. Варналія. Львів : Ліга-Прес, 2018.
6. Небава М. І., Міронова Ю. В. Економічна безпека підприємства: навчальний посібник. Вінниця: ВНТУ, 2017. 73 с.
7. Варналій З. С., Мехед А. М. Загрози фінансовій безпеці суб'єктів підприємництва України та шляхи їх запобігання. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Сер. Економіка*. 2022. № 4 (221). С. 13–18.
8. Лютий І. О., Рожко О. Д., Плешакова Н. А. Фінансова безпека суб'єктів підприємництва України в умовах війни. *Електронний журнал «Ефективна економіка»*. 2023. №3, с. 1-14.

9. Варналій З. С., Мехед А. М. Фінансова безпека підприємств в умовах цифрової економіки. *Вісник Університету банківської справи*. 2022. № 3 (42). С. 55–62.

10. Смірная С. М. Фінансово-економічна безпека підприємства: завдання управління та напрями їх реалізації / С. М. Смірная // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія : Економіка і менеджмент. - 2020. - Вип. 43. - С. 149-154. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvmgu_eim_2020_43_27.

11. Куницька-Іляш М. Фінансова безпека стратегічних галузей національної економіки: змістова декомпозиція та витоки методології аналізування. *Вісник Хмельницького національного університету*. – 2022. – № 1. С. 195-200.

12. Лактіонова О. А. Управління фінансовими ризиками: навчальний посібник. Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2020. 256 с.

13. Маслій О.А., Глушко А.Д. Державне фінансове регулювання як інструмент мінімізації загроз економічній безпеці України в умовах воєнного стану. *Цифрова економіка та економічна безпека*. 2022. Вип. 2 (02). С. 125–130.

14. Мельник С. І. Методологічні засади управління фінансовою безпекою підприємств: дисертація на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук за спеціальністю 21.04.02 – економічна безпека суб'єктів господарської діяльності. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ МВС України, 2020.

15. Онищенко С. В., Маслій О. А., Дрібна А. В. Оцінювання фінансово-економічної безпеки підприємства критичної інфраструктури. *Вісник Хмельницького національного університету. Серія «Економічні науки»*. 2022. № 6. Том 1. С. 249-258.

16. Мосцевенко, К. Є. (2023). THE ESSENCE OF THE ECONOMIC SECURITY SYSTEM OF BUSINESS SUBJECTS. *Scientific Notes of Lviv University of Business and Law*, (36), 523-531. Retrieved from <https://nzlubp.org.ua/index.php/journal/article/view/1084>.

17. Куценко О., Лепьохін О. «STRATEGY FOR ENSURING FINANCIAL AND ECONOMIC SECURITY OF INDUSTRIAL ENTERPRISES: DEVELOPMENT, SELECTION AND IMPLEMENTATION». Збірник наукових праць «Фінансові стратегії інноваційного розвитку економіки». Випуск 4 (56), . 2022. № Випуск 4 (56). С. 112 - 128.

18. Петрина О.Б. Методичні засади оцінювання фінансової безпеки підприємства. К.: Науковий вісник НЛТУ України. 2010. С. 229-237.

19. Онищенко С. В., Маслій О.А. Міжнародні індексні системи оцінки бізнес-середовища в Україні. *Фінансовий простір*. 2020. №3 (39). Р. 168-179.

20. Про валюту і валютні операції: Закон України від 21.06.2018 р. № 2473-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2018. № 30. Ст. 253.

21. Grikietytė-Šebatavičienė Jurga Financial Security Assessment in the European Union Countries. *Vilnius University Press*, 2020, 13-19.

22. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV. *Відомості Верховної Ради України*. 1999. № 46. Ст. 419.

23. Марусяк Н.Л. Фінансовий аналіз: навч. посібник. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2020. 172 с.

24. Єгорова О.В., Дорогань-Писаренко Л.О., Тютюнник Ю.М. Економічний аналіз: навч. посіб. Полтава: РВВД ПДАА, 2018. 290 с.

25. Hnylytska L., Franchuk V., Melnyk S., Nakonechna N., Leskiv H., & Hobela V. (2022). Security-oriented model of business risk assessment. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*, 4(45), 202–210. URL: <http://dspace.lvduvs.edu.ua/handle/1234567890/493815>.

26. Hobela V., Podra O., Batyuk B., Levkiv H., & Hynda O. (2022). The Ukrainian economy offshor-ing: estimation of factors' impact and developing measures to combat. *Business: Theory and Practice*, 23(2), 347–356. DOI: <https://doi.org/10.3846/btp.2022.1450916>.

27. Franchuk, V., Pryhunov, P., Melnyk, S., Hobela, V., & Shuprudko, N. (2023). Security environment: theoretical and methodological principles. *Financial and Credit*

Activity Problems of Theory and Practice, 3(50), 247–255. DOI: <https://doi.org/10.55643/fcaptp.3.50.2023.4089>.

28. Економічна безпека підприємництва в Україні: монографія / Г. В. Ситник, Г. В. Блакита, Н. М. Гуляєва та ін. – Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2020. – 284 с.

29. Економічна безпека підприємства : підручник / за заг. ред. А. М. Дідика. – Львів : НУ «Львівська політехніка», ТзОВ «Видавнича група «Бухгалтери України», 2019. – 624 с.

30. Економічна безпека: організаційно-правові, інформаційно-аналітичні та оперативно-розшукові засади : збірник тез Всеукраїнської науково-практичної конференції, 16 травня 2024 року / відп. за вип. Є. Ю. Колосовський. – Ірпінь : Державний податковий університет, 2024. – 484 с.

31. Бондаренко М.М. Теоретичні аспекти дослідження фінансової безпеки підприємства та шляхи її забезпечення. Міжнародний науковий журнал "Інтернаука". Серія : Економічні науки. 2023. № 2. С. 194-199.

32. Варналій З.С., Чеберяко О.В., Микитюк О.П., Бондаренко С.М. Актуалітети фінансової безпеки суб'єктів підприємництва України в умовах війни та повоєнний час. Academy review. 2024. № 1. С. 123-140.

33. Варналій З.С., Щенявська В.О. Стратегічні аспекти фінансової безпеки підприємства в умовах сучасних викликів. Міжнародний науковий журнал "Інтернаука". Серія : Економічні науки. 2023. № 6. С. 126-131.

34. Возняк Г.В., Шопська Ю.К. Пріоритети та інструментарій зміцнення фінансової безпеки сектора малого підприємництва в умовах нестабільності. Проблеми економіки. 2024. № 1. С. 96-101.

35. Гук О.В., Мохонько Г.А. Шевченко О.М., Старченко І.В. Адаптивний механізм конкурентного управління фінансовою безпекою інноваційно орієнтованого підприємства в контексті діджиталізації. Формування ринкових відносин в Україні. 2023. № 1. С. 59-66.

36. Дем'янчук О.І., Хохонік К.В. Механізм управління фінансовою безпекою підприємства. Таврійський науковий вісник. Серія : Економіка. 2023. Вип. 15. С. 167-171.
37. Дроботя Я.А., Дорошенко О.О., Кравченко С.А., Михайлик С.І., Панкевич Р.І. Ризик-орієнтований підхід при управлінні фінансовою безпекою підприємства. Ефективна економіка. 2024. № 4. URL: <https://www.nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/3552>.
38. Дубинська О., Фокін О. Методичні засади аудиту фінансової звітності як складника фінансової та економічної безпеки в умовах воєнного стану. Acta Academiae Veregsasiensis. Economics. 2024. Вип. 6. С. 281-299.
39. Ємельянов О.Ю., Гаврась Д.Р., Степанків В.З. Потенціал підвищення фінансової стійкості підприємств: сутність, складники та послідовність оцінювання. Grail of Science. 2024. № 36. С. 29-34.
40. Жукевич С., Жук Н. Аналіз ймовірності настання кризових явищ як детермінанта фінансової безпеки підприємств харчової промисловості. Вісник економіки. 2023. Вип. 1. С. 182-200.
41. Кифяк В.І., Олійник О.Б., Журавель А.С. Цифрові моделі управління фінансовими потоками на підприємстві. Ефективна економіка. 2024. № 3. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.3.80>. 20. Кіпа М.О., Степаненко Н.О. Сучасні моніторингові інструменти дослідження рівня фінансової безпеки компанії. Ефективна економіка. 2024. № 5. URL: <https://www.nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/3799/3834>.
42. Коваль Н.І., Корніюк К.В. Забезпечення фінансової безпеки підприємства в умовах війни: проблеми та особливості. Агросвіт. 2024. № 4. С. 152-158.
43. Коваль Н.О., Пілявоз Т.М. Фінансова діагностика та управління ризиками щодо актуальних перетворень сьогодення. Modern economics. 2024. № 44. С. 74-78.
44. Костирко Л.А., Конєв В.В. Фінансове прогнозування в антикризовому управлінні підприємств. Часопис економічних реформ. 2024. № 1. С. 29-39.

45. Офіційний сайт ТОВ «Везерфорд Україна». URL: <https://weatherford.com.ua/>.

46. Криворучко М.Ю., Постоловка Д.І. Аналіз грошових потоків у системі управління фінансово-господарською діяльністю суб'єктів аграрного бізнесу в умовах дисфункції соціально-економічного розвитку. Бізнес Інформ. 2024. № 3. С. 225-234.

47. Ляхович О.О., Середюк О.С. Інтегральна оцінка рівня фінансової безпеки підприємства. Вісник Національного університету водного господарства та природокористування. Економічні науки. 2023. Вип. 2. С. 127-137.

48. Макарчук І.М., Малишко В.В., Яременко Л.М. Фінансова безпека підприємств: характерні ознаки, складові, основні загрози й небезпеки. Економічний вісник університету. 2023. Вип. 56. С. 183-193.

49. Марченко В.М., Усик О.В. Фінансова безпека суб'єктів підприємницької діяльності в сучасних умовах. Агросвіт. 2024. № 4. С. 48- 53.

50. Мельник С.І. Управління фінансовою безпекою підприємств: теорія, методологія, практика: монографія. Львів: «Растр-7», 2020. 384 с.

51. Метеленко Н., Сіліна І., Попова А., Афонов Р. Оптимізація фінансової безпеки промислового підприємства в епоху цифровізації за допомогою інформаційно-аналітичних технологій. Humanities studies : Collection of Scientific Papers / Ed. V. Voronkova. Zaporizhzhia : Publishing house "Helvetica", 2024. 18 (95). P. 163-175. DOI: <https://doi.org/10.32782/hst-2024-18-95-17>.

52. Нечипоренко А.В. Особливості фінансового прогнозування на підприємстві в контексті сучасних трансформацій. European scientific journal of Economic and Financial innovation. 2024. №1 (13). DOI: <http://doi.org/10.32750/2024-0122>.

53. Островська О.А., Юркевич О.М., Кириленко А.О., Руда В.Г. Фінансово-інвестиційний аналіз у прийнятті управлінських рішень за умов економічної нестабільності. Формування ринкових відносин в Україні. 2024. № 3. С. 17-26.

54. Правдюк Н.Л., Козловська Л.Ю. Фінансова безпека підприємств: сутність, складові, основні загрози та оцінювання її рівня. Ефективна економіка. 2024. № 2. URL: <https://nauka.com.ua/index.php/ee/article/view/3091>.
55. Правдюк Н.Л., Мулик Т.О., Мулик Я.І. Управління фінансовою безпекою підприємств: обліково-аналітичний аспект: монографія. Київ: «Центр учбової літератури», 2019. 224 с.
56. Сахненко О.І. Управління фінансовою діяльністю організації. Ефективна економіка. 2024. № 3. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.3.86>.
57. Ситник Н.С., Чепіль Ю.Б. Фінансова безпека підприємства в умовах воєнного стану. Інвестиції: практика та досвід. 2024. № 11. С. 67-73.
58. Танклевська Н.С., Мірошніченко В.О. Фінансова стійкість підприємств в умовах цифрової економіки. Бізнес Інформ. 2024. № 3. С. 249- 255.
59. Тітенко З.М., Капля О.Л. Теоретичні основи механізму управління фінансовою стійкістю підприємства. Ефективна економіка. 2024. № 2. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.2.72>.
60. Управління фінансовою безпекою економічних суб'єктів: теоретико-прикладні аспекти: колективна монографія / [О.О. Кравченко, О.В. Андрєєва, І.С. Ковова та ін.]; за ред. д.е.н., проф. Кравченко О.О. Харків: Видавництво Іванченка І. С., 2024. 336 с.
61. Утенкова К.О. Методичні підходи до класифікації загроз для фінансової безпеки суб'єктів господарювання в умовах турбулентної економіки. Ефективна економіка. 2024. № 4. URL: <https://nauka.com.ua/index.php/ee/article/view/3485>.
62. Халатур С.М., Грабчук О.М., Шевчук В.В. Оптимізація фінансової безпеки підприємств на шляху подолання ризиків їх функціонування. Агросвіт. 2024. № 21. С. 21-26.
63. Чакалов А.К., Носань Н.С. Проблеми управління фінансовоекономічною безпекою бізнесу під впливом війни: традиційні напрями досліджень і проєктний підхід. Науковий погляд: економіка та управління. 2023. № 1. С. 105-109.

64. Чорна Л.О., Кудлаєнко С.В., Чорна Н.Ю., Келманович О. Вплив факторів на показники фінансово-економічної безпеки підприємства в системі конвергенції трансформаційних змін. Інвестиції: практика та досвід. 2024. № 10. С. 13-18.

65. Шушкова Ю.В., Чепіль Ю.Б., Дунець І.А. Оцінка рівня фінансової безпеки бізнесу в умовах війни. Ефективна економіка. 2024. № 1. URL: <https://www.nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/2867>.

66. Vinichenko I.I., Honcharenko O.V., Khalatur S.M., Sitkovska A.O., Prus Y.O., Korchahina V.H. (2020) Innovation investment platform of complex ensuring the economic security of enterprises of agrarian industry. Rivista di Studi sulla Sostenibilita. (2), pp. 63-79. DOI: <https://doi.org/10.3280/RISS2020-002-S1006>.

67. Гнатюк Л. М. Інноваційні інструменти ризик-менеджменту для забезпечення стійкості підприємств // Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики. 2022. № 2 (43). С. 133–135.

68. Управління фінансовою безпекою економічних суб'єктів: теоретикоприкладні аспекти: колективна монографія / [О.О. Кравченко, О.В. Андрєєва, І.С. Ковова та ін.]; за ред. д.е.н., проф. Кравченко О.О. —Х.: Видавництво Іванченка І. С., 2024. —336 с.

69. Онищенко С.В., Маслій О.А., Глушко А.Д., Черв'як А.В. Загрози соціально-економічній безпеці України: монографія. Полтава: Національний університет імені Юрія Кондратюка, 2022. 375 с.

ДОДАТКИ

Характеристика економічних категорій «фінансова безпека», «фінансова стійкість», «фінансова стабільність»

Категорія	Характеристика	Горизонт	Основний вимір
Фінансова безпека (найвища)	Захищеність. Стан, що гарантує захист інтересів та мінімізацію ризиків (військових, кібер, політичних) у довгостроковій перспективі.	Стратегічний	Якісні та прогностичні показники (Z-Score, система управління ризиками).
Фінансова стійкість (середній)	Здатність до саморозвитку. Здатність протистояти зовнішнім шокам, зберігати платоспроможність та фінансувати розвиток (інвестиції) без критичного збільшення боргу.	Довгостроковий	Структура капіталу (автономія, леверидж) та ВПС (Внутрішній потенціал самофінансування).
Фінансова стабільність (базова)	Збалансованість. Здатність підтримувати рівновагу між активами і пасивами, а також грошовими потоками, забезпечуючи платоспроможність у поточному періоді.	Коротко- та середньостроковий	Коефіцієнти ліквідності, маневреності, забезпеченість запасів.

Класифікація загроз за джерелом виникнення

Джерело	Характеристика	Приклади
Зовнішні загрози	Виникають поза межами підприємства і не можуть бути повністю контрольовані менеджментом.	Військова агресія, інфляція, зміна облікової ставки НБУ, падіння світових цін на нафту та газ, зміна податкового законодавства.
Внутрішні загрози	Виникають у процесі фінансово-господарської діяльності підприємства та є наслідком неефективних управлінських рішень.	Низька кваліфікація фінансового персоналу, неефективна структура капіталу (надмірна закредитованість), висока частка дебіторської заборгованості, застаріле обладнання.

Класифікація загроз за характером впливу

Категорія загроз	Характер впливу /ризик	Основні прояви та приклади
А. Воєнно-політичні та форс-мажорні	Системний ризик (впливає на всі складові)	Воєнні ризики. Пряме руйнування активів (бурових установок, сервісної бази), порушення логістики та транспортування обладнання, загроза життю та здоров'ю персоналу. Політичні ризики. Зміна регуляторного середовища, націоналізація, політична нестабільність (відлякування іноземних інвесторів).
Б. Економічні загрози	Ринковий ризик (пов'язаний зі зміною кон'юнктури)	Цінові ризики. Різкі коливання цін на енергоносії (нафта, газ) – ключовий фактор доходу. Валютні ризики. Коливання курсу гривні, що впливає на вартість імпортованого дорогого обладнання та запчастин. Кредитні ризики. Ризик неплатоспроможності ключових замовників або ризик відмови банків у фінансуванні. Ризик втрати інвестиційного потенціалу. Неможливість залучення довгострокового капіталу для модернізації виробництва.
В. Правові та регуляторні загрози	Ризик недотримання норм та непередбачуваності	Недосконалість законодавства. Часті, непередбачувані зміни в Податковому кодексі (наприклад, зміна ставки рентної плати, що впливає на рентабельність). Корупційні ризики. Неправомірні дії державних органів, що можуть призвести до фінансових втрат або штрафів. Судові ризики. Несприятливі судові рішення у спорах із контрагентами або державними органами.

Фінансова діяльність ТОВ «Везерфорд Україна»

Аспект	Опис та зв'язок зі звітом
Основна мета	Підтримка основного виду діяльності — надання широкого спектру технічних послуг у сфері видобутку нафти і природного газу, включаючи буріння та інтервенцію ****.
Регуляторне поле	Діяльність здійснюється відповідно до законодавства України та Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ). Облік постійних і тимчасових податкових різниць свідчить про глибоку інтеграцію МСФЗ ****.
Особливості ринку	Фінансова діяльність обтяжена особливостями ринку: політичними та фіскальними перешкодами, що створюють додаткові проблеми для суб'єктів господарювання ****.
Поточні виклики	Фінансове планування мусить враховувати високі ризики, пов'язані з війною, руйнуванням інфраструктури, відключенням електроенергії та значним порушенням економічної діяльності у цілому ****.
Завдання фінансової діяльності	Забезпечення фінансової стабільності в умовах воєнного часу, контроль за ліквідністю та оптимізація грошових потоків (чисте надходження від операційної діяльності у 2024 році становило лише 16 тис. грн проти 38 тис. грн у 2023 році) ****.

Агрегований баланс ТОВ «Везерфорд Україна» за 2022-2024 рр.

Актив	2022 рік		2023 рік		2024 рік		Відхилення (+,-)		Темп зростання 2023/ 2021, %	Відхилення (+,-)		Темп зростання 2024/ 2023, %
	Сума, тис. грн.	Питома вага, %	Сума, тис. грн.	Питома вага, %	Сума, тис. грн.	Питома вага, %	2023/2022			2024/2023		
							в сумі, тис. грн.	в питомій вазі, %		в сумі, тис. грн.	в питомій вазі, %	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1. Необоротні активи (1095)	95065	10,28	74401	5,62	75776	4,23	-20664	-4,66	78,26	1375	-1,39	101,85
1.1. Основні засоби і нематеріальні активи (1000+...+1020)	79273	8,57	65352	4,94	53686	3,67	-13921	-3,64	82,44	-11666	-1,26	82,15
1.2. Довгострокові фінансові інвестиції (1030+1035)	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
1.3. Відстрочені податкові активи (1045)	8790	0,95	7051	0,53	8202	0,56	-1739	-0,42	80,22	1151	0,03	116,32
1.4 Інші необоротні активи і довгострокова дебіторська заборгованість (1040+1050+...+1090)	7002	0,76	1998	0,15	13888	0,95	-5004	-0,61	0,00	11890	0,80	0,00
2. Оборотні активи (1195)	829511	89,72	1249306	94,38	1385904	94,82	419795	4,66	150,61	136598	0,44	110,93
2.1. Запаси (1100+1110)	166036	17,96	157569	11,90	189964	13,00	-8467	-6,05	94,90	32395	1,09	120,56
2.2. Дебіторська заборгованість (1120+1125+...+1155)	361056	39,05	181551	13,72	216987	14,85	-179505	-25,34	50,28	35436	1,13	119,52
2.3. Грошові кошти та їх еквіваленти (1160+1165)	283130	30,62	708928	53,56	691775	47,33	425798	22,93	250,39	-17153	-6,23	97,58
2.4. Витрати майбутніх періодів (1170)	332	0,04	382	0,03	503	0,03	50	-0,01	0,00	121	0,01	0,00
2.5. Інші оборотні активи (1180+1190)	19289	2,09	200876	15,18	286675	19,61	181587	13,09	1041,40	85799	4,44	142,71
3. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття (1200)	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Всього майна (1300)	924576	100	1323707	100	1461680	99,0498604	399131	0	143,17	137973	-0,9501	110,42

Пасив	2022 рік		2023 рік		2024 рік		Відхилення (+,-)		Темп зростання 2023/ 2021, %	Відхилення (+,-)		Темп зростання 2024/ 2023, %
	Сума, тис. грн.	Питома вага, %	Сума, тис. грн.	Питома вага, %	Сума, тис. грн.	Питома вага, %	2023/2022			2024/2023		
							в сумі, тис. грн.	в питомій вазі, %		в сумі, тис. грн.	в питомій вазі, %	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1. Власний капітал (1495)	279753	30,26	600864	45,39	676096	46,25	321111	15,14	214,78	75232	0,86	101,90
2. Довгострокові зобов'язання і забезпечення (1595)	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3. Поточні зобов'язання і забезпечення (1695)	644823	69,74	722843	54,61	785584	53,75	78020	-15,14	112,10	62741	-0,86	98,42
3.1. Короткострокові кредити банків (1600)	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
3.2. Кредиторська заборгованість (1605+...+1650)	593137	64,15	679510	51,33	747059	51,11	86373	-12,82	114,56	67549	-0,22	99,56
3.3. Інші поточні зобов'язання (1660+...+1690)	51686	5,59	43333	3,27	38525	2,64	-8353	-2,32	83,84	-4808	-0,64	80,51
4. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття (1700)	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
5. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду (1800)	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Всього капіталу (1900)	924576	100	1323707	100	1461680	100	399131	0	143,17	137973	0,00	100

Показники оцінки основних фондів ТОВ «Везерфорд Україна» за 2022-2024 рр.

Показник	2022	2023	2024	Темп зростання, %	
				2023/2022	2024/2023
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>
1. показники оцінки забезпеченості підприємства основними фондами					
1.1. Фондомісткість (К _{ФМ})	0,12	0,07	0,06	55,77	97,29
1.2. Фондоозброєність (К _{ФО})	582,04	502,00	417,78	86,25	83,22
1.3. Коефіцієнт вартості основних фондів в активах підприємства (К _{ОЗ})	0,17	0,19	0,17	108,57	89,03
2. показники оцінки стану та руху основних фондів					
2.1. Коефіцієнт зносу основних засобів (К _{ЗОЗ})	0,74	0,80	0,84	108,01	105,55
2.2. Коефіцієнт придатності основних засобів (К _{ПОЗ})	0,26	0,20	0,16	77,51	78,30
2.3. Коефіцієнт оновлення основних засобів (К _{ООЗ})	0,00	0,00	0,01	0,00	0,00
2.4. Коефіцієнт вибуття основних засобів (К _{ВОЗ})	0,00	0,01	0,06	0,00	504,07
2.5. Коефіцієнт приросту основних засобів (К _{ПОЗ})	0,00	0,01	0,04	0,00	408,51
3. показники оцінки ефективності використання основних фондів					
3.1. Фондоввідача (К _{ФВ}), грн.	7,41	13,89	14,23	187,44	102,44
3.2. Коефіцієнт рентабельності основних засобів (К _{РОЗ}), %	0,87	5,38	3,55	621,06	66,03
3.3. Інтегральний показник ефективності використання основних засобів (І _{ОЗ})	2,53	8,64	7,11	341,19	82,25

Показники ефективності використання оборотних активів ТОВ «Везерфорд Україна» за 2022-2024 рр.

№ з/п	Показники	2022	2023	2024	Темп зростання,%	
					2023/2022	2024/2023
1	2	3	4	5	6	7
1	Коефіцієнт оборотності оборотних активів (поточних активів) (КООА)	0,97	0,96	0,64	99,67	66,44
2	Коефіцієнт оборотності поточних зобов'язань (КОПЗ)	1,20	1,47	1,12	121,72	76,37
3	Коефіцієнт оборотності товарно-матеріальних запасів по виручці від реалізації (К В) ОЗ	3,94	6,20	4,86	157,22	78,43
4	Коефіцієнт оборотності виробничих запасів (Ковз) *Товз	4,09	6,40	4,99	156,40	78,06
5	Коефіцієнт оборотності готової продукції (КОГП) *ТОГП	0,00	0,00	0,00	0	0
6	Коефіцієнт оборотності грошових засобів (КОГЗ) *ТОГЗ	2,90	2,02	1,21	69,63	59,65
7	Коефіцієнт відволікання оборотного капіталу в дебіторську заборгованість (Квідв.)	0,51	0,17	0,03	33,94	17,18
8	Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	1,88	5,52	3,73	293,64	67,47
9	Період погашення (інкасації) дебіторської заборгованості, днів (ТОДЗ)	191	65	97	34,06	148,22
10	Коефіцієнт простроченої дебіторської заборгованості (КПДЗ)	0,03	0,85	0,86	2497,70	100,81
11	Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	1,33	1,50	1,18	112,50	78,81
12	Рентабельність оборотних активів (Р)	20,88	37,38	11,32	179,05	30,28
13	Інтегральний показник ефективності оборотних активів	0,45	0,60	0,27	133,59	44,85

Аналіз формування та розподілу прибутку ТОВ «Везерфорд Україна» за 2022-2024 рр.

№ з/п	Показник	Роки			Абс.	Абс.
		2022	2023	2024	відх. (6-5)	відх. (7-6)
1	Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	678 410	1 002 816	844 633	324 406	-158 183
2	Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	435 568	558 179	550 714	122 611	-7 465
3	Валовий прибуток	242 842	444 637	293 919	201 795	-150 718
4	Інші операційні доходи	60 613	103 194	104 974	42 581	1 780
5	Сумарні операційні доходи	739 023	1 106 010	949 607	366 987	-156 403
6	Адміністративні витрати	32698	68280	61 526	35 582	-6 754
7	Витрати на збут	34556	53 575	45727	19 019	-7 848
8	Інші операційні витрати	156 871	37 425	80696	-119 446	43 271
9	Сумарні операційні витрати	659 693	717 459	738 663	57 766	21 204
10	Прибуток від операційної діяльності	79 330	388 551	210 944	309 221	-177 607
11	Дохід від інвестиційної та фінансової діяльності	260	5 145	19648	4 885	14 503
12		434	1669	2990	1 235	1 321

	Витрати від інвестиційної і фінансової діяльності					
13	Прибуток від звичайної діяльності до оподаткування	79 156	392 027	227 602	312 871	-164 425
14	Витрати з податку на прибуток	14 609	70916	41308	56 307	-29 608
15	Чистий фінансовий результат: прибуток	64 547	321 111	186 294	256 564	-134 817
16	Інший сукупний дохід після оподаткування	0	0	0	0	0
17	Сукупний дохід	64 547	321 111	186 294	256 564	-134 817

Аналіз складу, структури та динаміки доходів і витрат ТОВ «Везерфорд Україна» за 2022-2024 рр.

Показник	Рядок Ф№2	2022		2023		2024		Відхилення 2/1 в:			Відхилення 3/2 в:		
		Сума, тис. грн	Пито- ма вага,	Сума, тис. грн	Пито- ма вага,	Сума, тис. грн	Пито- ма вага,	сумі, тис. грн	пито- мій вазі, %	темп зрос- тання, %	сумі, тис. грн	пито- мій вазі, %	темп зрос- тання, %
			%		%		%						
ДОХОДИ		739 283	100,00	1 111 156	99,68	969 255	97,97	371 873	-	150,30	-141 901	-	87,2294259
Чистий дохід від реалізації (товарів, робіт, послуг)	2000	678 410	91,77	1 002 816	90,25	844 633	87,14	324 406	-1,52	147,82	-158 183	-3,11	84,23
Інші опера- ційні доходи	2120	60 613	8,20	103 194	9,29	104 974	10,83	42 581	1,09	170,25	1 780	1,54	101,72
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Інші фінансові доходи	2220	0	0,00	3521	0,00	18573	0,00	3521	0,00	0,00	15052	0,00	0,00
Інші доходи	2240	260	0,04	1625	0,15	1075	0,00	1365	0,11	-0,15	-550	-0,15	66,15
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
ВИТРАТИ		645084	100,00	658387	100,00	700345	100,00	13303	-	102,06	41958	-	106,37
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	435 568	67,52	558 179	84,78	550 714	78,63	122611	17,26	128,15	-7465	-6,15	98,66
Адміністративні витрати	2130	32698	5,07	68280	10,37	61 526	8,79	35582	5,30	208,82	-6754	-1,59	90,11
Витрати на збут	2150	34556	5,36	53 575	8,14	45727	6,53	19019	2,78	155,04	-7848	-1,61	85,35
Інші операційні витрати	2180	156 871	24,32	47600	7,23	80696	11,52	-109271	-17,09	30,34	33096	4,29	169,53
Фінансові витрати	2250	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Витрати від участі в капіталу	2255	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Інші витрати	2270	0	0,00	1669	0,25	2990	0,43	1669	0,25	0,00	1321	0,17	179,15
Витрати з податку на прибуток	2300	-14609	-2,26	-70916	-10,77	-41308	-5,90	-56307	-8,51	485,43	29608	4,87	58,25
Податок на прибуток, пов'язаний зіншим сукупним доходом	2455	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00

Результати інтегральної оцінки фінансової безпеки ТОВ «Везерфорд Україна» за 2022 рр.

Групи оцінки	Значимість групи	Показники	Фактичне значення показника	Порогове значення показника	Відхилення від порогового значення	Відношення фактичних і порогових значень	Вагомість показників у групі	Інтегрована оцінка коефіцієнта в групі	Інтегрована оцінка групи	Комплексна оцінка групи
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
-	-	-	-	-	ст.4 - ст.5	ст.4/ ст.5	-	ст.7× ст.8	∑ст.9 за групами оцінки	ст.2× ст.10
I група – «Платоспроможність»	0,4	Коеф.критичної ліквідності	1	0,8	0,20	1,25	0,32	0,40	0,89	0,36
		Коеф. покриття	1,29	2	-0,71	0,65	0,22	0,14		
		Коеф. забезпеченості оборотних активів власними оборотними засобами	0,63	0,5	0,13	1,26	0,18	0,23		
		Коеф.співвідношення дебіторської заборгованості у власному капіталі й кредиторській заборгованості	0,14	1	-0,86	0,14	0,24	0,03		
		Коеф.співвідношення чистих оборотних активів з чистими активами	0,69	0,3	0,39	2,30	0,04	0,09		
II – група «Фінансова стійкість»	0,3	Коеф. автономії	0,3	0,5	-0,20	0,60	0,19	0,11	3,33	1,00
		Коеф. фінансової стійкості	0,3	0,7	-0,40	0,43	0,08	0,03		
		Коеф. фінансової залежності	3,3	2	1,30	1,65	0,08	0,13		
		Коеф. інвестування	2,94	1	1,94	2,94	0,26	0,77		
		Коеф. маневреності власного капіталу	0,66	0,5	0,16	1,32	0,15	0,20		
		Коеф. співвідношення мобільних і іммобілізованих засобів	8,70	1	7,70	8,70	0,24	2,09		
	0,3	Коеф. трансформації	0,97	1,5	-0,53	0,65	0,24	0,16	21,78	6,53

III – група «Ефективність фінансово- економічної діяльності»		Рентабельність власного капіталу	3,30	0,2	3,10	16,50	0,28	4,62			
		Рентабельність продажів	13,89	0,2	13,69	69,45	0,24	16,67			
		Рентабельність чистих активів	0,14	0,1	0,04	1,42	0,24	0,34			
	$\Sigma=1$	Комплексна оцінка							7,89		

Результати інтегральної оцінки фінансової безпеки ТОВ «Везерфорд Україна» за 2023 рр.

Групи оцінки	Значимість групи	Показники	Фактичне значення показника	Порогове значення показника	Відхилення від порогового значення	Відношення фактичних і порогових значень	Вагомість показників у групі	Інтегрована оцінка коефіцієнта в групі	Інтегрована оцінка групи	Комплексна оцінка групи
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
-	-	-	-	-	ст.4 - ст.5	ст.4/ ст.5	-	ст.7× ст.8	∑ст.9 за групами оцінки	ст.2× ст.10
I група – «Платоспроможність»	0,4	Коеф.критичної ліквідності	1,23	0,8	0,43	1,54	0,32	0,49	0,98	0,39
		Коеф. покриття	1,73	2	-0,27	0,87	0,22	0,19		
		Коеф. забезпеченості оборотних активів власними оборотними засобами	0,77	0,5	0,27	1,54	0,18	0,28		
		Коеф.співвідношення дебіторської заборгованості у власному капіталі й кредиторській заборгованості	0,06	1	-0,94	0,06	0,24	0,01		
		Коеф.співвідношення чистих оборотних активів з чистими активами	0,06	0,3	-0,24	0,20	0,04	0,01		
II – група «Фінансова стійкість»	0,3	Коеф. автономії	0,45	0,5	-0,05	0,90	0,19	0,17	6,70	2,01
		Коеф. фінансової стійкості	0,45	0,7	-0,25	0,64	0,08	0,05		
		Коеф. фінансової залежності	2,2	2	0,20	1,10	0,08	0,09		
		Коеф. інвестування	8,08	1	7,08	8,08	0,26	2,10		
		Коеф. маневреності власного капіталу	0,876	0,5	0,38	1,75	0,15	0,26		
		Коеф. співвідношення мобільних і іммобілізованих засобів	16,79	1	15,79	16,79	0,24	4,03		
	0,3	Коеф. трансформації	0,96	1,5	-0,54	0,64	0,24	0,15	57,87	17,36

III – група «Ефективність фінансово- економічної діяльності»		Рентабельність власного капіталу	2,20	0,2	2,00	11,00	0,28	3,08			
		Рентабельність продажів	45,15	0,2	44,95	225,75	0,24	54,18			
		Рентабельність чистих активів	0,19	0,1	0,09	1,91	0,24	0,46			
	$\Sigma=1$	Комплексна оцінка							19,77		

Результати інтегральної оцінки фінансової безпеки ТОВ «Везерфорд Україна» за 2024 рр.

Групи оцінки	Значимість групи	Показники	Фактичне значення показника	Порогове значення показника	Відхилення від порогового значення	Відношення фактичних і порогових значень	Вагомість показників у групі	Інтегрована оцінка коефіцієнта в групі	Інтегрована оцінка групи	Комплексна оцінка групи
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
-	-	-	-	-	ст.4 - ст.5	ст.4/ ст.5	-	ст.7× ст.8	∑ст.9 за групами оцінки	ст.2× ст.10
I група – «Платоспроможність»	0,4	Коеф.критичної ліквідності	0,77	0,8	-0,03	0,96	0,32	0,31	0,85	0,34
		Коеф. покриття	1,15	2	-0,85	0,58	0,22	0,13		
		Коеф. забезпеченості оборотних активів власними оборотними засобами	0,82	0,5	0,32	1,64	0,18	0,30		
		Коеф.співвідношення дебіторської заборгованості у власному капіталі й кредиторській заборгованості	0,07	1	-0,93	0,07	0,24	0,02		
		Коеф.співвідношення чистих оборотних активів з чистими активами	0,77	0,3	0,47	2,57	0,04	0,10		
II – група «Фінансова стійкість»	0,3	Коеф. автономії	0,46	0,5	-0,04	0,92	0,19	0,17	7,29	2,19
		Коеф. фінансової стійкості	0,46	0,7	-0,24	0,66	0,08	0,05		
		Коеф. фінансової залежності	2,16	2	0,16	1,08	0,08	0,09		
		Коеф. інвестування	8,92	1	7,92	8,92	0,26	2,32		
		Коеф. маневреності власного капіталу	0,89	0,5	0,39	1,78	0,15	0,27		
		Коеф. співвідношення мобільних і іммобілізованих засобів	18,30	1	17,30	18,30	0,24	4,39		
III – група «Ефективність фінансово-	0,3	Коеф. трансформації	0,64	1,5	-0,86	0,43	0,24	0,10	41,87	12,56
		Рентабельність власного капіталу	2,16	0,2	1,96	10,80	0,28	3,02		

економічної діяльності»		Рентабельність продажів	31,84	0,2	31,64	159,20	0,24	38,21			
		Рентабельність чистих активів	0,22	0,1	0,12	2,23	0,24	0,54			
	$\Sigma=1$	Комплексна оцінка							15,09		

